Nedėlinis Laikrasztis
„LIETUVA“
Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje $2.00
I Užmari $3.00

"Lietuva" spaudina Knigas, Konstitucijas ir kitokius drukus lietuwiszkai, lenkiszkai ir angliszkai.

Užsiraszant "Lietuvą" reikia draugiu ir prenumeratą prikluset. Prisiusdami pinigus adresuokite taip:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed.
A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 51 — CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 21 Gruodžio (December) 1900 m. — Metas VIII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Sziaurini Amerika.

Amerika niekaip ne gali užbaigti tąsynių su Turkija už 100000 dol. atlyginimo už isznaikytas laike armeniszkų skerdynių amerikoniszkas misijas. Ant gazdinimo Turkijos sultano Amerika iszsiuntė į Smirną kariszkus laivus. Laivų oficierus priėmė labai szirdingai, bet pinigų Turkija visgi ne nori iszmokėti, kadangi ji gerai žino, jog tie amerikoniszki laivai ne drys bombarduoti Turkijos miestų. Angliszki laikraszcziai gi tvirtina, buk Turkiją kalbina ne pasiduoti Amerikos reikalavimui Maskolija. Žinoma, 100000 dol. nėra tai teip dideli suma, kokios Turkija ne galėtų iszmokėti, bet jeigu užmokėtų tuos pinigus Amerikai, tuojaus atsilieptų su tokiais jau reikalavimais Maskolija, Prancuzija, Vokietija ir Anglija, kadangi mat laike armeniszkų maisztų ir tų krasztų misijos likosi isznaikytos; o kad tų krasztų misijų isznaikino daugiaus, tai atseitų užmokėti didesnį atlyginimą.

Ant salos Kubos susitvėrė jau komitetas ant apdirbimo kraszto tiesų. Į komitetą, apart dviejų Amerikos draugų, likosi iszrinkti vien jos prieszai. Matyt, jog ant Kubos nesidaugina skaitlius Amerikos pritarėjų, bet mažinasi.

Ant Filipinų salų karė traukiasi savo keliu. Anglijos laikraszcziai perstato amerikonų padėjimą ant Filipinų kaipo labai sunkų ir ne vertą pavydėjimo. Ginklų filipiniecziams ne truksta, priveža jiems slapta nuolatai daug naujų. Ant perkirtimo privežimo reikėtų skaitlingesnės negu amerikoniszka laivynės. Ir filipiniecziai, juo toliaus, juo geriaus iszmoksta su amerikonais kovoti, susirėmimuose juo mažiaus žmonių žudo. Ginklus filipiniecziams gabena isz angliszkų valdybų Hongkong. Amerikos randas net atsiliepė į Anglijos randą, reikalaudamas užkirtimo ginklų privežimo, bet gavo atsakymą, jog niekur ne galėjo rasti czia filipiniszkų ginklų prekėjų. Dabar vėl raszo, buk ginklus gabena isz portugaliszkos valdybos Macao.

Pasinaudodami isz sauso metų laiko, amerikonai dabar vėl traukia toliaus nuo pakranczių ir nuolatai turi mažus susirėmimus su filipinieczių pulkeliais. Pagal Amerikos kariaunos virszinįko raportą, ant salos Panay amerikonai pereitą sanvaitę nužudė 5 kareivius, filipiniecziai gi 5 užmusztus, 7 paszautus ir 40 paimtų. Ant salos Luzon amerikonai nužudė 3 kareivius, filipiniecziai gi 15. Pagal tą raportą, atsiszaukia dabar daug filipinieczių, kurie pasiduoda amerikonams. Ir pirma vienok teipjau garsino, bet tie sykį pasidavę, prie progos vėl traukdavo į kariaujanczių eiles.

Karė Chinuose.

Laikraszcziai pagarsino, buk Chinų ciecorius atsiszaukė į svetimų krasztų ambasadorius; savo raszte jis pranešė, kad priima svetimų krasztų reikalavimus: sutinka nukasti tvirtinimus ir arba suanczias [illegible] tin- [illegible] ir Tien Tsin pasiliktų svetimų krasztų kariauna, teiposgi Pekine ir tulose vietose terp jurių pakranczių ir Pekino. Svetimiems krasztams pripažįsta atlyginimą 700000000 taelių, kuris butų iszmokėtas į 60 metų. Ciecorius sutinka nubausti ir tuos nors augszcziausius urėdnįkus ir mandarinus, kurie pasirodė ne prilankiais svetimtaucziams.

Ar tas laikraszczių pagarsintas Chinų ciecoriaus atsiliepimas yra teisingas ar ne, tikrai nežinia. Bet iki sziol dar ir terp visų ambasadorių nėra sutikimo kaslink to, ko galima reikalauti nuo Chinų. Iszėmus Anglijos, kitų krasztų ambasadoriai buvo jau susitaikę kaslink iszlygų, kokių reikalauti nuo Chinu; angliszkas ambasadorius teisinosi, jog jis ne turi instrukcijų, kada gi jos atėjo, tai pasirodė, jog Anglija ne sutinka ant apdirbtų kitų krasztų iszlygų; ji padavė naują užmanymą, priimti kurį vienok kitų krasztų ambasadoriai ne turi tiesos ne paklausę savo randų. Per tai tarybos vėl užsivilko, kol ne ateis instrukcijos ambasadoriams kitų krasztų. Atsiųstose instrukcijose vėl gal atsitikti kas tokio, ko angliszkas ambasadorius priimti ne galės. Tokiu budu pradėjimas tarybų su chiniszkais komisoriais turės užsivilkti. Chinų gi randas to ir geidžia, per užsivilkimą tarybų jis įgauna daugiaus laiko ant pasirengimo į karę. Nors Chinų randas neva paskyrė komisiją ant užmezgimo tarybų su svetimais ambasadoriais, bet chiniszka kariauna artinasi isz visų krasztų prie užimtų europieczių apskriczių. Prieszais iszstumtas į pietus prancuziszkos kariaunos stovyklas susirinko 10000 gerai apginkluotų chiniszkų kareivių. Prancuzai pareikalavo pasitraukimo chiniszkos kariaunos, bet chiniszki jenerolai ant to ne paiso. Renkasi didesnės chiniszkos pajiegos ir priesz vokieczių stovyklas aplinkinėse Tien Tsin. Matyt isz visko, kad karė Chinuose dar ne greitai pasibaigs, ypacz kad terp paczių kariautojų nėra sutikimo: nors neva visi krasztai kariauja priesz Chinus, bet isztikro viens kitam pavydi, viens kitą norėtų į kokį dumblyną įklampyti. Maskoliai antai užėmė prigulintį anglijonams geležinkelį ir visai ne paiso ant protesto anglijonų, sako, kad geležinkelį atiduos anglijonams tik tąsyk, kada svetimos kariaunos su visu pasitrauks isz Tien Tsin aplinkiniu. Terp mažesnių europeiszkos kariaunos dalių ir chinieczių, lygiai pajuriuose kaip ir Pekino aplinkinėse, atsitinka gana tankiai susirėmimai.

Angliszki laikraszcziai, norėdami nugazdinti Maskolįją, pradėjo garsinti, buk Afganistano valdonas suszaukė po ginklu visus galinczius juos neszioti pavaldinius ir rengiasi į karę su Maskolija. Tuom vienok pagarsinimu kuo geriausiai patarnavo Maskolijai, kuri jau seniai jieszkojo progos ant sudrutinimo kariaunos stovinczios ant Afganistano rubežiaus. Maskoliszki laikraszcziai teiposgi neva patikėjo paleistam angliszkų laikraszczių paskalui ir reikalauja sutraukimo maskoliszkos kariaunos į Turkestaną. Randas dabar tą ir daro. Turėtų tą daryti ir Anglija Indijose, bet nėra isz ko dauginti czia kariauną, kadangi veik visi tinkanti kam nors angliszki kareiviai turi kariauti su burais Afrikoj ir tai dar jų pasirodo per mažai. Jeigu Maskolija sutrauks ant rubežiaus Afganistano tiek kariaunos, kiek reikia ant karės su Anglija, tai žinoma, ji ne duos Anglijai laiko sutraukti czia savo kariauną.

Karė Afrikoj.

Prezidentas Krueger lankosi dar vis Holandijoj. Karalienė neseniai užsipraszė jį ir Transvaaliaus pasiuntinį Leydsą ant pietų. Kaip laikraszcziai garsina, maskoliszkas caras sutiko priimti Kruegerą. Kada jis kelias į Maskoliją, dar tikrai ne žinia. Tas, žinoma, Anglijai labai ne patinka, bet ji nieko priesz tai ne gali padaryti, ant jos piktumo tuom tarpu Maskolija ne paiso, kadangi Maskolijai ne daug pikto gali padaryti. Rodosi ir Amerikoj meilė anglijonų pradeda nykti ir tai ne tik terp susidedanczių isz visokių tautysczių gyventojų, bet ir terp rando reprezentantų, ką geriausiai parodė senatas, nuspręsdamas ne paisyti ant pažadėjimo duoto pirma Anglijai, jog Nicaraguos kanalas, jungiantis Atlantiszką oceaną su Pacifiku, kurį Amerika rengiasi savo kasztais nukasti, ne turės apgynimui tvirtynių. Senatas nusprendė, ant apgynimo kanalo parengti tvirtynes ir tai prieszais pirma padarytą sutarimą terp Anglijos ir Amerikos. Nors prezidentas McKinley ir labiausiai butų prilankus Anglijai, bet jis nieko ne gali padaryti, jeigu tautos reprezentantai nusprendžia kitaip. Tame atsitikime tautos reprezentantai aiszkiai parodė savo neprilankumą Anglijai. Tuli Europos laikraszcziai dar ne nustojo vilties, jog atsiras užtektinai vieszpatysczių, kurios iszdrys įsikiszti į tarpą kariaujanczių Afrikoj anglijonų ir burų su užtarimu už paskutinius ir kad prie tų vieszpatysczių prigulės ir Amerika, nors jos prezidentas ir užrubežinių dalykų ministeris ir labiausiai norėtų padėti anglijonams. Ir Vokietijoj daugumas laikraszczių smarkiai peikia ciecorių ir randą už nepriėmimą Kruegerio, kuom tik padidino terp gyventojų simpatijas burams; lygiai ciecorius, kaip ir randas gali buti priverstais kitaip žiurėt ant burų ir ant Kruegerio ir prie kitos progos gal ir ciecorius ne atsisakys priimti Transvaaliaus prezidentą.

Pasitraukus nuo vedimo karės lordui Roberts ir užėmus jo vietą lordui Kitchener, į vieną sanvaitę anglijonus pasiekė gana dideli nepasisekimai, kurie jeigu ir ne turės didelės svarbos ant paczios karės, tai visgi pakels nupuolusią burų dvasią, suteiks jiems daugiaus drąsos. Jenerolas Delarey, kuris turėjo vos 1000 kareivių, netikėtai po Magaliesberg sumuszė iszsiųstą jį gaudyti jenerolą Clements; paėmė anglijonų stovyklas ir 20 angliszkų oficierų ir 555 kareivius į nelaisvę. Clements tikėjo, jog paims į nelaisvę Delarey'ą, bet tam atėjo pastiprinimas ir jis sumuszė anglijonus, privertė Clementsą grįžti į Rietfontein, iki tam miestui vijo jį burai. Muszyje krito 654 angliszkų kareivių ir oficierų. Czia burams pateko daug ginklų. Isz paimtų į nelaisvę angliszkų kareivių, burai paskui paleido 316 paprastų kareivių ir 5 oficierus; kitus pasilaikė.

Ant to ne pasibaigė anglijonų nelaimės. Netoli Zastron burams pasisekė apsiausti 120 angliszkų raitelių ankszto terpkalnėj ir paimti visus į nelaisvę. Raiteliai tie prigulėjo prie divizijos jenerolo Brabanto. Dabar abidvi kariaujanczios pusės labiaus subruzdo; pereitą sanvaitę burai užpuolė ant kelių anglijonų laikomų miestų, bet paimti miestus ne įstengė. Atsirado gana skaitlingi burų pulkeliai ir aplinkinėse Pretorijos. Anglijonai garsina, buk burų augszcziausias vadovas Botha kalbina burus pasiduoti anglijonams. Kadangi jis pats nepasidavė iki sziol su savo kareiviais, o jų turi po savo vadovyste su virszum 2000, tai turbut ir paskalas, buk jis kalbina burus pasiduoti, yra tik anglijonu iszmislu.

Garsus De Wett vėl isztruko isz jį apstojusio jenerolo Knoxo nagų. De Wett padalino savo pajiegas į dvi dali: viena dalis nutraukė į pietus, kita gi į vakarus. Viena burų dalis įsiveržė į angliszkas Capo valdybas.

Lordas Kitchener laiko dabartinę angliszką kariauną Atrikoj už neužtenkanczią ant pergalėjimo burų. Jis reikalauja atsiuntimo mažiausiai 5000 raitelių. Mieste Plymouth viena dalis angliszkų raitelių, paskirta ant iszsiuntimo į Afriką, pasiprieszino ir ne norėjo keltis ant laivų.

Pietinė Amerika.

Kolumbijos randas pagarsino vėl svietui, jog aplinkinėse Panamos revoliucijonieriai likosi su visu sumuszti ir dabar buk revoliuciją galima laikyti už galutinai suvaldytą. Ir pirma randas per savo konsulius garsino tokias jau žinias, bet jos pasirodė melagingoms, revoliucijonieriai laikosi jau antri metai ir kaip kada jiems pasiseka sumuszti didesnes rando ant jų suvaldymo iszsiųstas pajiegas. Ir dabar privatiszkos žinios visai ne sutinka su žinioms rando garsinamoms. Randas mat isz baimės, kad dėl ilgo užsitraukimo maisztų, neįsikisztų kaimynai, tyczia leidžia į svietą melagingas žinias. Pagal privatiszkas žinias, aplinkinėse Tumaco musziai terp rando kariaunos ir revoliucijonierių prasidėjo 4 d. gruodžio, bet revoliucijonieriai, nors pasitraukė, ne tapo iszskirstyti. Dabar pats randas bijosi, kad revoliucijonieriai ne atskirtų rando kariaunos ėsanczios terp Colon ir Buena Ventura. Telegrafiszki susineszimai terp vidurių kraszto ir pajurių likosi pertraukti. Musziai tankiai pasitaiko kraszto viduriuose, bet kaip jie pasibaigia, nežinia, kadangi randas uždraudė garsinti. Matyt, kad jam negeriausiai sekasi, kadangi kitaip ne slėptų, bet skubintusi pasigirti.

Preke pinigų.

Ruskas rublis po 52½c
Prusiszkos markės po 24½c

Prie kiekwieno pinigų siuntimo reikia pridėti 30c. ant paczto kaszto.

Isz Lietuwos.

—o—

Isz Wilniaus.

Kadangi atsirado jau gana norinczių klausyti lekcijas fiziszkos geografijos ir mechaniszkos fizikos, tai ir tų mokslų lekcijos, kaip buwo užmanyta, bus skaitomos Wilniaus I gimnazijoj. Pirma lekcija fiziszkos geografijos buwo skaityta 29 d. lapkriczio; skaitė ją gimnazijos mokintojas Lieders. 23 d. lapkriczio pradėjo skaityti lekcijas fizijoliogijos, anatomijos ir hygienos; skaito jas mokintojas Baraszkow. Ant fizijoliogijos prelekcijų susirenka daugiausiai klausytojų. Kadangi tuli neturtingi kursų lankytojai pasiskundė, jog jiems ant syk už wisą prelekcijų eilę sunku užmokėti pilną mokestį po 2½ rubl., tai komitetas rengiantis prelekcijas sutiko nuo neturtingų imti užmokesnį dalimis, nereikalauti nuo jų ant syk užmokesnio už wisas lekcijas isz kalno.

Pigioj walginyczioj lekcijos jaunų daktarų turi daugiausiai lankytojų. Nuo 6 dienos lapkriczio Dras Makower czia pradėjo skaityti lekcijas apie psicholiogiją waikų, arba apie jų dwasios apsireiszkimus.

Wilniaus miesto teatre pradėjo rengti perstatymus, ant kurių leidžia be jokio užmokesnio mokintinius wisų miesto mokyklų. 27 d. lapkriczio buwo pirmutinis toks mokintiniams perstatymas. Dawė gerą komediją p. s. Rewizor, paraszytą mažrusio Gogolio. Terp aktų mokyklų mergaitėms dalino saldumynus. Tuom mat stengiasi prie maskoliszkų teatrų patraukti Wilniaus mokyklų waikus. Komedija Rewizor wienok isz tikro yra gera, be jokios politiszkos tendencijos.

19 d. lapkriczio, ant priemiesczio Poplawų, sudegė dideli namai. Namai būwa mediniai, todėl isz jų liko tik pamatai.

20 d. lapkriczio, ant priemiesczio Antokoliaus sudegė namai Mikolos Szpakowskio teip, kad tik pamatiai te liko.

Wilniuje parengė jau pirmutinę ant pawidalo didelių miestų mechaniszką skalbinyczią "Diną", kurią wadina czia hygieniszka skalbinyczia. Skalbinyczia užima wisus ant dwiejų lubų namus. Apaczioj yra skalbinyczios biurai ir dezinfekcijos peczius ant iszwalymo nuo wisokių wodingų bakterijų atgabentų sutersztų skalbinių. Wisą darbą atlieka maszinos. Už skalbimą wienok ima czia truputį brangiau negu kitose, senowiszkose skalbinycziose, bet kad iszskalbia gražiai, tai wisi turtingesniejie gyventojai czia duoda sawo skalbinius skalbti.

Isz Wilniaus gubernijos.

Spalių mėnesyj Wilniaus gubernijoj siautė wisokios limpanczios ligos. Mieste Wilniuje szlakuotoms sziltinėms apsirgo 3 žmonės, pilwinėms 57, kitokioms 11; tymais 11, kraujine 21; isz wiso gi wisokioms limpanczioms ligoms apsirgo mieste 120 žmonių.

Aszmenų pawietyj pilwinėms sziltinėms kaime Utkanuose apsirgo 4 žmonės; Slezkuose 2; Sibiriszku maru Smorgonėj užsikrėtė 2 darbinįkai skurų iszdirbinyczių. Rauplėms kaime Naujasodžiuose apsirgo 6, isz kurių 2 numirė. Disnos pawietyj kaime Prudnikuose pilwinėms sziltinėms apsirgo 11 žmonių. Rauplėms kaime Adamowicuose apsirgo 2, Paszpaguose 1. Wilniaus paw., dware Werkuose pilwinėms sziltinėms apsirgo 8, isz kurių du numirė. Isz wisų gi po kaimus Wilniaus gubernijos limpanczioms ligoms apsirgo 34 žmonės.

Maskoliszka apszwietimo ministerija daleido prie sekanczių 11 pradinių mokyklų Wilniaus gub. parengti pamokinanczias suaugusiems prelekcijas: Jaroszewicuose, Gorodeke, Cholchelėj, Wladimirowkoj, Sergiejewe, Radoszkowicuose, Choteszincuose, Ilįjoj, Latigoloj, Kuragine ir Labydowe. Nežinia tik, ką maskoliszki mokintojai parengs do skaitymus. Be abejonės apsirubežiuos jie iszgyrimais stacziatikystės ir maskolystės.

Isz lietuwiszko Minsko.

22 d. lapkriczio, Minsko apskriczio sude prasidėjo garsi prowa arkliawagių wadowų. Daugumas ių wadowų yra katalikai bajorai: Petras ir Jonas Židowicziai, Bronislowas ir Edwardas Szislai, aristokratas baronas Adolfas Aschenberg; žydai: Leizeris Duberstein ir Abromke Rukawczik. Į sudą liudinįkų paszaukta 145 isz wisokių Lietuwos krasztų, kur minėti arkliawagių jenerolai turėjo sawo kariaunos dalis. Apart wogimo arklių, jie neniekino plėszimų, užpuldinėjimų ant pakeliawingų; iszplėszė daug ukių ir dwarų, bažnyczių ir cerkwių. Apie pabaigą prowos ir sudo nusprendimą dar žinių ne turime.

Girtuokliawimai Lietuwoj.

Nors dar neseniai randas paėme į sawo monopolių pardawinėjimą degtinės Lietuwoj, panaikino senas karczemas, jas laikydamas už tikras platinimo girtuoklystų įtaisas, bet dabar pats pamatė, jog per panaikinimą senų karczemų girtuokliawimai ne sumažėjo. Mažiaus žmonelės girtuokliawo tik pirmuose metuose monopoliaus, kol ne spėjo surasti kitos girtuokliawimo wietos, wietoj panaikintų karczemų, dabar wisi jau mato, jog per įwedimą monopoliaus girtuoklystos ne tik ne sumažėjo, bet net pasidaugino. Kaip gi gal jos sumažėti ne panaikinant priežasczių werczianczių žmonis prie girtuokliawimų? Apie panaikinimą priežasczių randas wisai nesirupina. Žmonės girtuokliauja, nes nežino kitokio laiko praleidimo. Rods maskolių parengti Blaiwystės komitetai newa rengia žmonėms pasilinksminimus, teatrus, prelekcijas, bet wien maskoliszkoj kalboj, kurios lietuwiai ne supranta. Kogi jie eis ant tokių nesupranta mų prelekcijų? Apart to, wisu sawo pasielgimu, skriaudimais lietuwių, maskoliszki urėdnįkai, kurie yra Blaiwystės komitetų rengėjais ir prižiurėtojais, seniai užsipelnė žmonių neužsitikėjimą. Sziądien jau ir tamsus žmonelės supranta, jog toms maskolystės putoms wisai ne rupi doriszka žmonių pakėlimas, bet jie pats, kaip įmanydami, stabdo lietuwių doriszką ir protiszką pasikėlimą, ką aiszkiausiai rodo uždraudimas lietuwiszkos spaudos, lietuwiszkų prelekcijų ir teatrų ir wisokių doresnių pasilinksminimų. Kad rengiami Lietuwoj Blaiwystės komitetai galėtų turėt žmonių užsitikėjimą, isz jų pirmiausiai turėtų pasitraukti wisi maskoliszki urėdnįkai, kadangi juos žmonės turėjo progą pažinti kaipo niekiausios weislės demoralizatorius ir doriszko žmonių pasikėlimo prieszus; ne turėtų but wietos Blaiwystės komitetuose nė jokiems maskolystės apsaztalams, kadangi ir tie wisi tokią jau gerą turi garbę kaip ir maskoliszki urėdnįkai. Kadangi dabartinius Blaiwystės komitetus waldo wien szitos weislės žmonės, jų darbas ne gali rasti terp lietuwių užsitikėjimo ir wisi dabartiniai komitetai ne gali turėt nė jokios įtekmės ant lietuwių.

Uždarius žydiszkas karczemas, žmonelės perka degtinę rando karczemose, o ją geria priwatiszkuose namuose; tokių gi, kur duoda kambarius norintiems iszsigerti, nė wiename miestelyj ir bažnytkiemyj ne truksta; norintiems girtuokliauti maloniai duoda wietą net žemesni caro tarnai—uriadnįkai ir policijantai, kadangi nuo girtuokliaujanczių ir szitiems caro tarnams sziek tiek patenka į gerklę, o jie caro gėrymą labai mėgsta.

Kuomgi dabar yra walszczių kanceliarijos, kuriose carą reprezentuoja maskolius rasztinįkas, jeigu ne girtuokliawimo wietoms? Sztai maskoliszkas laikrasztis "Sewero Zapadnoje Slowo" raszo, jog pažįsta Trakų pawietyj tokį walszczius rasztinįką, kuris, atkakusius į kanceliarįją su reikalais, werste werczia pirkti jam kuo daugiausiai alaus ir degtinės, be ko nė jokio reikalo kanceliarijoj ne galima atlikti. Jeigu ukinįkui pritruko pinigų, rasztinįkas liepia pasiskolinti nuo starszinos, o tas, bijodamas užrustyti caro reprezentantą, niekada ant degtinės žmonėms paskolos ne atsako. Toki yra weik wisi tie newa girtuokliawimų stabdytojai maskolinai Lietuwoj. Argi toki gali tarėti žmonių užsitikėjimą? Kas jiems patikės, kad jie nori lietuwius doriszkai pakelti, jeigu wisi jų darbai rodo wisai ką kitą?

Uždėrėjimas Lietuwos laukuose.

Maskoliszka žemdarbystės ministerija pagarsino statistiszkas žinias apie uždėrėjimą sziuose metuose. Isz tos atskaitos mes paimame žinias apie uždėrėjimą wien Lietuwoj. Kauno gubernijoj surinko: rugių 19460000 pd., žieminių kwieczių 1974000 pd., wasarinių kwieczių 313000 pudų, awižų 9951000 pd., miežių 5315000 pd., taigi wisų jawų 37013000 pudų. Wilniaus gubernijoj: rugių 16668000 pudų, žieminių kwieczių 524000 pudų, awižų 852000 pd., miežių 585000 pudų, arba isz wiso tik 18624000 pudų. Grodno gubernijoj: rugių 14645000 pd., žieminių kwieczių 1611000 pd., awižų 7275000 pudų, miežių 2094000 pd. arba isz wiso 25625000 pd. Minsko gub.: rugių 19937000 pd., kwieczių 861000 pd., wasarinių kwieczių 642000 pd., awižų 12315000 pudų, miežų 4698000 pd., arba isz wiso 38443000 pd. Witebsko gub.: rugių 13666000 pd., žieminių kwieczių 189000 pd., wasarinių 175000 pudų, awižų 8263000 pd., miežių 3942000 pd., arba isz wiso 26235000 pd. grudų. Taigi isz tų skaitlinių matyt, jog mažiausiai surinkimų turėjo Wilniaus gubernija, o daugiausiai Minsko gub., bet paskutinė yra didžiausia terp wisų lietuwiszkų gubernijų. Wisoj gi Maskolijoj surinko nuo laukų 2691108000 pd. grudų.

Isz wisų lietuwiszkų gubernijų, Wilniaus gubernijos uždėrėjimo neužtenka ant jos gywentojų reikalų. Ji turi parsigabenti grudų isz kaimyniszkų. Wilniaus gubernija turi sziądien 1691912 gywentojų; ant jų iszmaitinimo reikia 21693000 pudų grudų; tuom tarpu surinkta tik 18629000 pd., taigi truksta 3064000 pd, kuriuos reikia isz swetur parsigabenti. Kauno gub. turi 1599444 gyw.; ant maisto reikia 20142000 pd., o kad surinkta 37013000 pd., tai atlieka nuo wietinių reikalų 16871000 pd. Grodno gubernijoj yra atliekamų grudų 4593000 pudų, Minsko gub. 10414000 pd., Witebsko gub. 6698000 pudų atliekamų grudų. Ant kiekwieno gywentojo galwos apskaityta czia po 13 pudų grudų neaibutinai reikalingų žmogui ant maisto. Bet kad apart žmonių, grudai eina dar ant maisto gywuliams, tai jeigu Lietuwos ukinįkai norėtų ir sawo gywulius ne jau gerai, bet pusėtinai užlaikyti, tai reikalawimą grudų ant wietinių reikalų reiktų pakelti iki 24 pudų ant gywentojo, kaip tai yra antai Wokietijoj. Prie tokio reikalawimo pasirodys, jog Lietuwos laukų uždėrėjimo nė wienoj gubernijoj neužtenka ant gywentojų reikalų, o jau apie iszweżimą swetur ne gal but nė kalbos.

Skaitant po 24 pudus ant gywentojo, Kauno gubernijoj reikia 37186000 pudų grudų, tai pasirodo nepriteklius 173000 pudų. Wilniaus gub. reikalautų 38205000 pudų, taigi reiktų isz swetur priwežti 19576000 pudų. Grodno gub. reikėtų 38828000 pudų, arba ant 1323000 pudų daugiaus negu surinkta. Minsko gub. reiktų 51746000 pudų, arba ant 13303000 pudų daugiaus negu surinkta. Witebsko gub. turėtų reikalauti 36069000 pudų arba ant 9834000 pudų daugiaus negu surinkta.

Kitais metais nepriteklių grudų uždengdawo žirniai, bulwės ir grikai, bet szįmet tie Lietuwos laukų produktai neuždėrėjo. Taigi isz wisko matyt, kad Lietuwą atlankė sunkus metai. Reikia dar pridurti, kad antai Wilniaus gub. ir žolė neuždėrėjo, nėra todėl nė kuom maityti naminių gywulių.

Žinoma, szįmetinio uždėrėjimo ne galima laikyti už normaliszką, bet ir prie normaliszko uždėrėjimo, besidauginant gywentojams, prie sziądieninio ukiawimo budo ne wisada užteks ant gywentojų reikalų. Kad Lietuwa nereikalautų baugytiesi nepriteklius maisto gywentojams, neatbutinai reikis mesti į szalį netikusią trilaukę ukę ir griebtiesi daugiaukinės, wartojamos Wokietijoj ir geresniuose Lietuwos dwaruose. Prie dauglaukinio ukiawimo budo žemės iszdawimą galima but pakelti jeigu jau ne dwigubai, tai nors ant treczdalio. Prie dabartinio netikusio ukiawimo lietuwiams namieje duonos ne užteks, o kad czia apie pakėlimą iszdirbystės nėra kam rupintiesi, tai sunku žmonelėms rasti maistą namieje.

Palengwinimai gabenant per rubežių drukuojamas maszinas.

Maskolijoj, iszėmės turinczių rando daleidimą spaustuwių, niekam ne walia laikyti drukuojamų maszinų, nė jų isz užrubežių parsigabenti; atėjusių isz užrubežių tokių maszinų, jeigu adresantas ne buwo iszsidirbęs nuo spaudos užweizdos daleidimo, muitinyczios jų neiszduodawo net turintiems rando daleidimą ant laikymo spaustuwės; ant parsigabenimo kiekwienos naujos maszinos reikėjo iszmelsti nuo rando atskirą daleidimą. Dabar tą apsunkinimą ant tiek numažino, kad wisos sykį gawusios nuo rando daleidimą spaustuwės ir litografijos gali iszgauti isz muitinyczių atsiųstas isz užrubežių maszinas, dauginimo įnagius, akmenis ir wisokias dalis; ant to ne reikia jau nors iszsidirbti kiekwieną sykį naują spaudos užweizdos daleidimą.

Užmuszti, prapuolę ir paszauti Lietuwos gywentojai.

Pagal pagarsintas maskoliszko laikraszczio "Prawitelstwennyj Wiestnik" žinias, Chinuose likosi paszautas gimęs Wilniaus gubernijoj daktaras M. Schreiber, rodosi žydas. Užmuszti, numirę nuo paszowimų arba prapuolę yra sekanti kareiwiai paeinanti isz Lietuwos: Antanas Filipawyczius, paeinantis isz Kauno gubernijos, Mikola Bogdanow isz Kauno gub., Andrius Gubanow isz Kauno gub., Ignotas Golewig isz Kauno; Juozas Bogatirewicz isz Grodno gub., Aleksandra Zebrius isz Wilniaus gubernijos; Antanas Iwaszkewyczius isz Minsko gub.; Mikola Melnik isz Minsko gub.; žydas Mausza Kominiarz isz Minsko gub.; Izidorius Danilowicz isz Minsko gub.

Isz Bellshill, Szkotijoj.

Terp czianykszczių lietuwių ne žinia kas paleido paskalą, buk buwęs czia pirma kun. Warnagyris Brooklyne likosi kokių tenulyczinių plėszikų užmusztas. Net užėmęs kun. Warnagyrio wietą dabartinis czianykszczių lietuwių dwasiszkas wadowas kun. Waitis uždawė poterius už duszią kun. Warnagyrio (paskalas tas netesingas, kun. Warnagyris, kiek mums žinoma, yra wisai sweikas. Red.). Žmonės meldžiasi, o kaip [illegible] duoda ir ant miszių k[illegible] czini už duszią buwusio c[illegible] ko wadowo.

Szkotijos lietuwiai dabar nasi apie parsikwietimą lietu kunigo isz Lietuwos. Wieni n ri kunigo, kiti gi parsikwietimui

prieszinasi, labiausiai prieszinasi tam dabartinis kunigas Waitis, kuris nori pasilikti ant wisada lietuwiszkų duszių ganytojum. Jis ypatiszkai elgiasi su sawo awelėms: kas tik su juom nesutinka, tuos niekina ir prawardžiuoja. Neužkenczia draugystės ir parapijos komiteto; stengiasi iszgriauti wieną ir kitą. Už maziausią patarnawimą derasi kaip žydas ir stengiasi nuo žmonių kuo daugiausiai pinigų prilupti. Tas yra swarbiausiu musų dwasiszko wadowo užsiėmimu.

Bellshill lietuwiszka "Szwiesos" draugystė darbuojasi, kaip galėdama, ant praplatinimo apszwietimo terp lietuwių. Szį metą ji iszplatino 400 egz. wisokių lietuwiszkų knigų ir 3 laikraszczias. 3 d. lapkriczio laikė susirinkimą ir sudėjo ant naudos kankintinių 32 shilingu, ant paminklo Dro Kudirkos 8 shilingus. Pinigus iszsiuntė ant wardo "Varpo" ir "Ukinjko" redakcijos knigineikės. Ant Kalėdų rengia draugystė balių su muzika ir su prakalboms. Apszwietimas terp czianykszczių lietuwių, nors palengwa, bet kyla.

Pesztukas.

Isz Amerikos.

Paskendo laiwas.

Ant Erie ežero, netoli Erie, Pa. porto paskendo laiwas Charles Forter, gabenantis geležinę rudą. Prie to prigėre kapitonas ir 8 jurinjkai buwę ant laiwo.

Nemaloni draugyste.

Pereitos sanwaitės utarninke atkako į San Francisco Amerikos transportinis garlaiwys ir atgabeno 1500 kunų amerikoniszkų kareiwių užmusztų musziuose arba pasimirusių nuo ligų ant Hawai ir Filipinų salų, ant salos Guam ir Chinuose. Ant to paties laiwo atkako 500 pasažierių treczios kliasos ir 50 kajutinių. Pasažieriams, turbut, ne labai maloni buwo tokios daugybės numirėlių draugystė.

Naktines diewmaldystos per Naujus metus.

Ant popiežiaus prisakymo, be sibaigiant 19 szimtmecziui ir prasidedant 20 tam, taigi szių naujų metų naktyj, wisose katalikiszkose bažnyczyose atsibus diewmaldystos. Washingtone diewmaldystą laikys pats popiežiaus delegatas.

Bryan laikraszti iszleidžia.

Lincoln, Nebr. Garsus demokratiszkos partijos kandidatas ant prezidento, Wm. J. Bryan, kuriam per dwejus rinkimus ne pasisekė pereiti ant prezidento, uždeda czia laikrasztį po wardu The Commoner. Nežinia, ar su laikraszczių seksis jam geriaus.

Sudege laiwas.

Sturgeon Bay, Mich. Mt Eachem dokuose sudegė garlaiwys "Mary Mills" su wisais ant jo buwusiais taworais. Terp kitų taworų ant laiwo buwo 300 tonų szieno.

100 metines sukaktuwes Amerikos sostapiles.

13 d. gruodžio Washingtone apwaikszczjojo su didelėms iszkilmėms 100 metines sukaktuwes perkėlimo czia wisos Amerikos sostapilės. Nors miestas Washington ne priguli prie didžiausių Amerikoj, bet už tai jis yra graziausiss ir geriausiai, europeiszkai sutaisytas.

Nusiszowe del negalejimo nupirkti dowanos.

Covington, Ky. Gywenantis czia 19 metų Jonas Vogel, isz rupesczio, kad ant Kalėdų negalės sawo numylėtinei nupirkti dowanos, nuėjo prieszais jos miegstubės langą, iszsitraukė rewolwerį ir nusiszowe.

Debesų praplyszimas.

Los Angelos, Cal. Baisi audra su debesų praplyszimais 14 d. gruodžio perėjo ties miestu San Fracisco. Kaip laikraszcziai paduoda, prie to prigerė daug žmonių ir daug turtų twanai isznaikino.

Dideli nelaime.

Bridgeport, Con. Ant Beaver Brook damo, prigulinczio Bridgeport Hydraulic Co., atsitiko nelaimė, prie ko mažiausiai 500 žmonių likosi užmusztų arba sužeistų.

Expliozijos.

Gloucester, Oh. Job kastynėse Trimbleje, prie atskėlimo [illegible] sawo dinamitas. Prie to [illegible] darbinjkams iszplėszė akis, [illegible] likosi sunkiai sužeistas.

Aspen, Wis. Netoli nuo czia, geležinkelio tunelyj atsitiko [illegible] narki gazo expliozija, kurios [illegible] likosi pagadytas ir keturi žmonės užmuszti.

Gaisrai.

Canton, Oh. Prezidento Mc Kinleyo tėwyszkėj, mieste Canton, siautė gaisras, kuris isznaikino wisą namų bloką prigulintį seserei prezidento paczios ir daug aplinkinių triobų. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 300000 dol.

Fort Dodge, Ja. 12 d. gruodžio sudegė czia katalikiszkas kliosztorius mielaszirdingų seserų, kuriame, apart seserų, buwo 150 waikų. Kliosztoriaus triobos buwo medinės, todėl jos su wisu sudegė, bet seserys ir waikai wisi iszsigelbėjo, nors ugnyje pražuwo wisi jų turtai. Kaip spėja, ugnis turėjo užgimti nuo padegimo, bet kas padegė, iki sziol nežinia.

Pittsburg, Pa. Sudegė czia Hewarto plugų dirbtuwės. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $200000.

Dunkirk, N. Y. Netoli nuo czia, miestelyj Fredoria, sudegė normaliszka mokykla. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $300000. 75 studentai iszsigelbėjo, bet prapuolė sargas ir 6 mergaitės.

Cleveland, Oh. Sudegė didesnė dalis Brown Hoisting & Conveying Machine Co. dirbtuwių. Blėdį ugnies padarytą skaito ant pusės milijono dolarų. Per sudegimą dirbtuwių 1000 darbinjkų ne teko darbo.

Sheboygan, Wis. Sudegė czia didelės skurų iszdirbinyczios Zschisto ir Sunų. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $200000.

Nelaimes ant geležinkeliu.

Sanford, Ten. Netoli nuo czia, ant Southern geležinkelio iszszoko isz rėlių traukis. Prie to konduktorius ir du slapta važiuojanti walkiozai likosi užmuszti.

Ogden, Utah. Ant Union Pacific geležinkelio, netoli Fenelon stacijos, renkanti wagonus lokomotywa užbėgo ant taworinio trukio ir kelis jo wagonus sudaužė. Prie to du geležinkelio tarnai likosi ant wietos užmuszti, keturi gi pawojingai apkulti; juos reikėjo gabenti į ligonbutį ir kaip twirtina daktarai, ne wisus bus galima nuo mirties iszgelbėti, du isz apkultų rodosi apkulti mirtinai.

St. Louis, Mo. Ant Missouri Pacific & Iron Mountain geležinkelio, netoli Des Arc, susimuszė du trukiai. Prie to du trukio tarnai likosi ant wietos užmuszti. Peczkurys Berret pateko po užsidegusiu wagonu, o kad jo kitaip iszimti ne buwo galima, turėjo su kirwiu nukirsti prislėgtą ranką; tik tasyk galima buwo isztraukti isz po deganczio wagono. Apart szitų, yra dar du apkulti trukio tarnai.

Olean, N. Y. Netoli nuo czia, ant Western New York & Pennsylvania geležinkelio iszszoko isz rėlių pasažierinis trukis. Prie to du trukio tarnai tapo ant wietos užmuszti, o wienas waikas mirtinai apkultas.

Altoona, Pa. Prieszais Kittaring Point susimuszė taworinis trukis su pasažieriniu. Prie to wiena ypata likosi užmuszta, o 13 yra sunkiai sužeistų.

Glasgow, Mont. Prieszais Broctoną, ant Great Northern geležinkelio, iszszoko isz rėlių pasažierinis trukis ir trys wagonai su pasažieriais nusirito nuo augszto kelio pylimo. Prie to 4 pasažieriai likosi užmuszti, o 9 sunkiai apkulti.

Isz darbo lauko.

¶ New Bedford, Mas. 1000 audėjų Acushect ir Hathaway dirbtuwių pakėlė sztraiką.

¶ Connellsville, Pa. Pereitą sanwaitę degė szitame apskrityj 14859 kokso pecziai.

¶ Floodwood, Oh. Netoli nuo czia neužilgio bus atidarytos naujos kastynės.

¶ Uniontown, Pa. Dunbar Furnace Co. numažino ant 10% darbinjkų užmokesnį.

¶ Youngstown, Oh. Iszėmus kelių mažesnių dirbtuwių, wisose didesnėse darbai czia eina gerai.

¶ Connelsville, Pa. Dirbtuwėse Aluminium, Iron and Steel Casting Co. pradėjo dirbti.

¶ Pittsburg, Pa. Darbinjkams plieno dirbtuwių Joneso ir Lauhlino pagarsino, jog nenumažins jų uždarbio. Mena, jog ir Carnegies Co. teipogi palaikys seną užmokesnį.

¶ Lorain, Pa. Czianykszczios Lorain Steel Co. dirbtuwės pradėjo dirbti. Prie darbo patilpo 3000 darbinjkų.

¶ Linton, Ind. Apskrityj Linton wisos anglių kastynės sustojo, kadangi mat organizuoti kalnakasiai pakėlė sztraiką.

¶ Etna, Pa. Darbai geležies dirbtuwėse Moorhead Sharpsburge ir Sprong, Chalfant & Co. eina sziuom tarpu labai gerai.

¶ Washington, Pa. Neužilgio prasidės darbai Washington Tin Plate Co. dirbtuwėse. Patilps prie darbo 300 darbinjkų.

¶ Sharon, Pa. Dirbtuwėse Republic Iron Co., kur rugsėjo mėnesyj buwo apsistoję darbai, isz palengwo pradeda wėl dirbti.

¶ New Washington, Pa. Darbai Pennsylvania geležies dirbtuwėse eina gerai, bet už tai Pittsburg dirbtuwės su wisu ne dirba.

¶ La Fayette, Col. Pakėlė sztraiką darbinjkai Simson anglių kastynių. Darbinjkai reikalauja didesnio už darbą užmokesnio.

¶ Warterport, Md. Tuli Pittsburgo kapitalistai pirko sztuose krasztuose 200 akrų žemės su anglinis ir parengs naujas kastynes.

¶ Cincinnati, Oh. Sudegė czia maszinų dirbtuwės "Lane & Roohy ir per tai 200 darbinjkų ne teko darbo. Blėdį ugnies padarytą paduoda ant $300000.

¶ Canal Dover, Oh. Prasidėjo darbai czianykszcziose American Sheet Steel Co. ir 300 darbinjkų rado uždarbį. Naujai statomoj dirbtuwėj teipogi neužilgio prasidės darbai.

¶ Steel City, Ala. Semet Solway geležies dirbtuwes dabar platina. Paskui priims prie darbo daugiaus darbinjkų ir dirbs su dwiem darbinjkų atmainom. Tennessee dirbtuwėse dirba tik tulos dalys.

¶ Washington, Pa. Pittsburgo kapitalistai nupirko szitame apskrityj wisus dar ne isznaudojamus anglių plotus, sutwėrė kompaniją su 30 milijonų doliarų kapitalo ir parengs neužilgio daug naujų kastynių.

¶ Bradenville, Pa. Czianykszcziose kastynėse užsimanė numažinti užmokesnį iki $2.25 nuo 100 buszelių anglių. Darbininkai ant to nesutiko ir pakėlė sztraiką. Lenkai ilgiausiai prieszinosi, jie norėjo sutikti ant numažinto užmokesnio, bet juos kiti darbinjkai priwertė pasitraukti nuo darbo.

¶ Scranton, Pa. Darbininkai traucitinių anglių kastynėse traukiasi per dienas ir naktis. Distrikto anglekasių wadowas Nichols twirtina, jog kastynių sawinjkai stengiasi pirm laiko parupinti tiek anglių, kad ne reikalautų baugytiesi sztraiko, jeigu jis užgimtų balandžio mėnesyj. Matyt, kad kapitalistai nuo balandžio rengiasi numažinti darbinikų užmokesnį ir laukia sztraiko.

¶ Pittsburg, Pa. Monongahela River Consolidated Coal and Coke Co., kuriai priguli 65 kastynės, pradėjo dirbti ir 5000 darbinjkų gawo darbą. Neužilgio ketina Pittsburge atidaryt naują stiklo dirbtuwę. Sztraikas stiklo pjaustytojų dirbtuwėse American Window Glass Co. pasibaigė. Perkraustymas Clinton peczių ant South Side neužilgio pasibaigs; nuo naujų metų pasiliaus darbai szitose geležies dirbtuwėse.

ISZ Lietuwiszku dirwu.

Isz Waterbury, Con.

Lietuwiams bundant isz miego, tankiaus reikia tautiszkų susirinkimų, ant kurių szį tą but galima apkalbėti apie naudingus patiems ir tautai dalykus.

1 d. gruodžio, wakare, buwo didelis susirinkimas ant Turn Halles. Pirmiausiai dwi seserys Kulbokiutės padainawo porą gražių patrijotiszkų dainelių; publika dėkawojo garsiu delnų plojimu. Nenualsus mus tėwynainis Dras J. Szliupas turėjo prakalbą, kuri traukėsi apie 2 wal. Kalbėtojas iszrodė pradžią werguwės Grekijoj. Toliaus kalbėjo apie filozofą Demokritą, nuo kurio prasidėjo ir aristokratai isznaudojanti wargszą darbininką, teipgi apie Indijas, kur szalis wiso pilna ir žemė naszi, bet kad esti po netikusia globa Anglijos, tai ten sziądien milijonai žmonių mirszta nuo bado. Žmonės yra nesupratime prilaikomi ir pas mus musų dwasiszkijos, kuri kad žinoti žmonių wisas paslaptis, įwedė 1115 m. iszpažintį. Jeigu wisi ne atliekanti iszpažinties turi eiti į pragarą, tai klausymas, kur tie wisi priesz tai ir paskui ne atliekanti iszpažinties milijardai žmonių nuėjo? Ar wisi nuėjo į pragarą? Juk terp jų turėjo ne wienas but daug geresnis už atliekantį iszpažintį. Pasidėkawojant prancuziszkai rewoliucijai, ir mes sziądien liuosesni.

Musų gerowė, musų ateitis remiasi ant socijalistiszkos papėdės, pasakė kalbėtojas, todėl darbininkai, jeigu geidžia žmogiszkų tiesų ir pagerynimo sawo gywenimo, turi buti socialistais, suprasti jų mierius, ir su jais laikytis.

Publikos buwo pilna swetainė, kaip wyrų teip ir moterių. Wisi isz kalbos Dro Szliupo buwo užganėdinti.

M. J. Damijonaitis.

Isz Naugatuck, Con.

Lietuwys Juozas Asztrauskas likosi paszautas wieno italijono. Mat Asztrauskas turėjo farmą; ją parandawojo italijonui, o pats užsidėjo saliuną. Parandawojęs farmą, paliko ten wisokius daiktus, o paskui pradėjo wieną po kitam tuos daiktus atiminėti, kuom įpykino italijoną randaunjką. Tas, apsiginklawęs, atėjo į saliuną ir czia, begerdamas alų, paleido į Asztrauską szuwį ir jį sužeidė; norėjo paleisti ir antrą, bet kad laikas dar ne buwo wėlus, o saliune daug buwo žmonių, tai jie įdukusį italijoną suwaldė. Dabar jis sėdi kalinyj. Prowa bus 24 gruodžio. Asztrauskas paszautas ne pawojingai.

Welioniszkis.

Isz Wilkesona, Wash.

Wilkesonoj yra pusėtinas burelis lietuwių; daugiausiai jų czia suwažiawo isz Pennsylvanijos, ypacz isz Scrantono. Su mažu iszėmimu wisi smarkus wyrai, atsižymi karžygiszkais darbais, net anglijonai bijosi su lietuwiais susitikti. Isz pradžių turėjo kelis susirėmimus su anglijonais, bet paskutiniai likosi sumuszti. Porą sanwaicių atgal buwo czia wiename saliune smarki kowa terp lietuwių ir anglijonų. Lietuwių buwo tik 3 priesz 30 anglijonų, bet ką czia skaitlius sweria priesz lietuwių narsumą! Kas tik buwo krutanczio saliune, pateko į lietuwių rankas, anglijonams atsiėjo net per langus szokinėti. Dabar jie isz tolo aplenkia tuos saliunus, kuriuose renkasi lietuwiai. Taigi mat musų lietuwiai nesnaudžia, bet darbuojasi ant pakėlimo sawo garbės! Geriaus wienok butų, kad jie kaslink musztynių ir girtuokliawimų užmigtų, o pabustų ant kitokių, naudingesnių, geresnių darbų. Tuom tarpu, ant nelaimės, yra wisai atbulai.

Loberis.

Isz Black Diamond, Wash.

Neseniai "Lietuva" patalpino korespondenciją isz musų miestelio, kurioje buwo paminėta, jog czianykszcziai lietuwiai sutikime gywena. Teip isz tikro buwo czia pirma, bet neseniai atsibaladojo isz Rozlino, Wash. du adjutantai su pabėgusia nuo wyro boba. Isz to užgimė žeminanczios wisų lietuwių, ypacz gi lietuwiszkų moterių garbę prowos. Priesz swetimtauczio skwajerio akis likosi iszwilktas lietuwiszko gywenimo meszlas.

Wienas isz tų adjutantų, eidamas girtas namon ir patikęs ant ulyczios du anglijonu, kirto be jokios priežasties wienam į weidą. Tas ne tik atidawė kirtį, bet suszaukė sawo wientauczius ir teip supėrė lietuwiszką karžygį, kad tas tą atsitikimą ne greitai užmirsz. Dabar serga, jis neina nė į darbą ir per tai jo nustos. Nėra mums wienok ką džiaugtiesi isz tokių karžygių. Mes wisi geistume, kad toki isz musų tarpo su wisu isznyktų, o jų wietoj kad atsirastų daugiaus tokių, kurių darbais galėtume wisi gerė tiesi.

Draugas.

Isz Shenandoah, Pa.

8 d. gruodžio pasimirė czia seniausias Shenandorio barzdaskutys Petras Simanawyczia. Numirė jis beturczių namuose. Kadangi gywendamas ant swieto, jis karczemnjkams dawė daug pinigų uždirbti, tai jie ant wielio nio susimylėjo, parsigabeno kuną ir palaidojo ant lietuwiszkų kapinių. Welionis turėjo 36 metus, paėjo isz Suwalkų gubernijos.

Shenandorietis.

Isz Pittsburgo, Pa.

Lenkiszki ir lietuwiszki laikraszcziai garsina, kad Pittsburgo lietuwiai nupirko už $30000 pliacių, ant kurio kun. Sutkaitis statys naują bažnyczią net už 100-100 dol. Nežinia, ar maldos isz teip puikios, net sulyginus lietuwių turtus ir jų reikalus per puikios bažnyczios greicziaus prisigriebs į Diewo ausis, negu jeigu melstusi isz senosios, kuri lietuwiams buwo isztenkanti? Jeigu wisų miestų lietuwiai mislytų wien apie statymą teip puikių bažnyczių, tai isz tikro negalėtume nė sapnuoti apie užganėdinimą kitų reikalų. Reikslų gi mes turime daug daugiaus už wisas tas tautas, kurios ne stato bažnyczių už szimtus tukstancių doliarų, bet meldžiasi medinėse, bet už tai iszėję isz bažnyczių, elgiasi daug gražiau negu daugelis musų brolių.

B.

Isz Broklyno, N. Y.

Kaip "Vienybėj" buwo raszyta, jog Brooklyne iszeis naujas lietuwiszkas laikrasztis, tai isz tikro teip ir bus. Nors kaipo iszleistojas pastatytas yra p. Baltiejus, bet isz tikro, turbut, jis duoda wien wardą, taigi jis paimtas tik už parawaną, o už jo stowi musų kunigų kompanija. Pereitą sanwaitę trys kunigai: Milukas, Warnagytis ir koks treczias pirko masziną ir literas sukraustė nežinia isz kur. Matyt, kad naujas laikrasztis bus tai wien antras "Garsas", paskirtas ant asabiszko niekinimo negarbinanczių musų kunigų. Nieks juk kunigams ne draudžia uždėti ir palaikyti sawo wardu laikraszczio; kam gi jie gėdisi sawo paties gimdomo waiko ir jam primeta swetimą, paszalinį tėwą? Teip daro Chicagoj kunigas, teip rengia ir Brooklyne lietuwiszki kunigai. Kas darbuojasi ant wisų labo, tas ne reikalauja slėptiesi už swetimos nugaros; kawotiesi reikia tik su peiktinais darbais, turint peiktinus mierius. Tegul kiekwienas pats atsako už pagirtinus ir peiktinus darbus, kam jieszkoti awinėlio, ant kurio sprando kitų kaltes galima but sukrauti? Tuom tarpu musų kunigai, besikawodami už kitų nugaros, turbut nori pats iszsiliuosuoti nuo atsakymo už sawo nuodėmes.

Br.

Philadelphijos liet. parapija ir kun. Kaulakis.

(Isz Vienybės.)

Tąsynės parapijonų su kun. J. Kaulakiu, klebonu lietuwiszkos parapijos wardan szw. Antano, ant South 5 th str. tęsiasi jau nuo 7 mėnesių. Per 7 metus ir iki sziol parapijonai skaitė sawo klebona už geriausią isz wisų liet. kunigų Amerikoje, bet kaip tik pareikalawo nuo jo kasos, tuoj pražuwo jo gerumas ir parapijonų guodonė kunigui. Reikia priminti, kad ir kiti kunigai ne už ką kitą turi nesutikimus su parapijonais kaip tiktai už reikalawimą rokundų ir kasos. Bet apleisime kitus kunigus ir žwelgsime į kun. J. Kaulakį ir parapijonus.

Neminint praeitės gerus ar negerus darbus, parapijonai nutarė wiską surinkt ir suraszyti wisą istoriją Philadelphijos lietuwiszkos S-to Antano parapijos ir bene iszleis knygutėje.

Dabar pažiurėsime, isz ko kilo nesutikimai terp kun. J. Kaulakio ir parapijonų.

Kun. J. Kaulakis mylėjo arba turėjo szian tai ten tankiai iszwažiuoti, bet užsakius isz sakyklos, kad iszwažiuos, tose dienose žmonės kreipdawosi prie kitų kunigų. Pradžioje berželio mėn. 1900m. kun. J. K. iszwažiawo, nieko nesakęs, ir per 8 dienas nebuwo namie. 10 berželio, nedėldienyje, žmonių priėjo pilna bažnyczia, o kunigo nėr, ir nė zakristijonas nežinojo, kur dingo kunigas. Kiti nuėjo pas airių kunigus praszyti, kad ateitų nors miszias atlaikyti, bet kad buwo per wėlai jau, tai airių kunigai neatėjo. Žmonės iszwaikszcziojo namon ir po pietų wėl susirinko į bažnytinę swetainę, o labiausiai tie, kurie kun. buwo atsidawę, pas kun. pasidėję sawo graszelius, kaip pas kokį bankierių pakawoti. Kilo wisokių kalbų: wieni sakė, kad kunigas pabėgo ir musų pinigus iszneszė. Kiti wėl, kurių nebuwo pas kun. pinigų, sakė, kad kunigėlis iszwažiawo pasikieminėti, pasikieminėjęs wėl parwažiuos. Treti bėgo į banką žiurėti, ar parapijos pinigai neiszimti. O ketwirti leido telegramus į wisas szalis, jieszkodami prapuolusio kunigo. Isz Elizabeth, N. J., gawo atsakymą, kad kun. yra ir rytoj parwažiuos. Žmonės aprimo. Kunigas parwažiawo.

Nedėlioje, 17 berželio, kun. jau kad dawė tai dawė parapijonams isz sakyklos. Iszwadino keturkojais, ilgasnukiais apszaukė, kurie dryso jo iszwažiawimą teip apgailestauti. Žmonės, teip paniekinti, pradėjo kreiwa akia ant kunigo žiurėti. Berželio 24 buwo parapijos susirinkimas, kur ir kn. Kaulakis atėjo. Protokolų knigose jau nuo metų buwo pagal nutarimą įraszyta, kad padėti pinigai bankoje turi buti ant kunigo wardo ir dwiejų parapijonų, kurie bus iszrinkti. Užklausti iszrinktiejie atsakė, kad kunigas, padėdamas pinigus bankon, niekur jų nepriėmęs ir apgaulioję wisokiais budais. Užklausus kunigo, dėlko teip daro, kun. atsakė: "Asz jums ir teip per didelę dawiau walią per tuos 7 metus, teip, kad sziądien drystate ant parapijos pinigų buti bosais. Tų pinigų $5.659,86 nemislykite, kad gausite, jie bus sunaudoti ant dwasiszkų reikalų". Bet ant kokių, tai kunigėlis nepasakė. Žmonės supratę, kaip kun. su jais elgiasi, nutarė laikyti susirinkimus kas mėnesis ir neduoti kun. pinigų; iszrinko sawo kolektorius ir kasierių pastatė po kaucija. Nutarė algos nebemokėti ir už randos už klebonija ir kun. J. Kaulakį už pasisawinimą parapijos $5,659,86 apskųsti arciwyskupui ir praszyti kito kunigo, o jeigu arciwyskupas nesutaikjs, tai skųsti į swietiszką sudą.

Liepos 1 d. kunigas užsikwietė 6 slaptus policijantus į bažnyczią. Gurbelius nuo kolektawimo pinigų užrakino nuo kolektorių ir isz sakyklos pasakė:

"Jus snargliai, sawo nosį ne kiszkit ne į sawo reikalus ir pinigų ne padėję, nejieszkokite. Kas yra, tai tie bus sunaudoti ant dwasiszkų reikalų. Nuo szios dienos yra suspenduotas wisas parapijos komitetas. Susirinkimų daugiaus ne bus. Kolektą asz pats darysiu; kasierių nė bosų man nereik".

Kolektoriai, budami iszmintingesni už kunigą, į ginczus nestojo ir kunigo užkwiesti policijantai neturėjo ką weikti. Žmonės pamatę sawo mokintojo mierį, nuėjo pas arciwyskupą su skundu ir apsakė wisą kunigo pasielgimą. Arciwyskupas kunigą Kaulakį nupeikė už tokį nežmoniszką elgimasi. Bet kaip paszaukė kun. K. ant iszsiteisinimo, tai kn. K. sumelawo arciwyskupui, pasakė, kad esą tik 50 tokių bediewių, kurie nesutinka su juomi ir ant arciwyskupo pertikrinimo, iszsiuntė sawo tarnus rinkti paraszus, kurie jeib wieno paklausė, į kokią bažnyczią tiki ir jeigu tik į Romos, tai ir užraszė. Tokių paraszų surinko 1100, bet daugelis buwo tokių, kurie nė nežino, kur esti liet. bažnyczia. Tokio kunigo gelbėtojai buwo lenkberniai ir lenkai. Arciwyskupas, pamatęs wardus, mus palaikė už tokius, kaip kunigas jam perstatė—bediewius. Tada, kad pertikrinti arciwyskupą, pradėjome ir mes wardus rinkti. Kun. Kaulakis tai pajutęs, norėjo mus suareszituoti, bet mes mokėjome prasilenkti nuo to. Isz sakyklos paliepė, kad kur mes ateisime, kad su szluota iszwytų. Vienok žmonės matydami, kad mes teisybės jieszkom, niekur musų neiszginė, tik daugumas skundėsi, kad jų wardus jau kunigo tarnai užsiraszę, prigaudami juos. Kunigas wėl isz sakyklos užgrasino, kad kuris jam pasiraszęs, o pasiraszytų mums, toks gaus 3 metus kalėjimo. Mes wienok surinkome wardų 1078 pawienių ypatų ir 50 szeimynų. Wisų parapijonų toli neperėjome, kadangi skubinomės pristatyti paraszus arciwyskupui ant pažadėto laiko.—Priegtam turimo pasakyti, kad su parapijos iszrinktu komitetu prowotis su kun. Kaulakiu eina isz wien keturios draugystės: Szw. Antano, szw. Juozapo, Algirdo Uzarų ir Lietuwos Dukterų draugystė.—Arciwyskupas, gawęs suraszą wardų priesz kn. Kaulakį, rodosi jį numetė į gurbą. Siuntėm dar treczią laiszką arciwyskupui, reikalaudami, kad jis atsiimtų nuo musų kun. Kaulakį, o duotų kitą, geresnį kunigą. Laiko atsakymui paskyrėme 3 dienas, bet jo negawome nė po trijų sanwaicių.

Wilties wienok mes nenustojame, wisi lietuwiai laikomės wienybėje, už kunigą eina tik iszgamos ir keli lenkai. Mes tikimės nusikratyti nuo sawo sprando tą geradėją ir jis turės važiuoti pas Krawczuną į Chicagą arba į angliakasyklas, kurių jis, sakėsi ant susirinkimo, labai bijąs.

Czion turime pasakyti, kad musų bažnyczia nėra užraszyta ant arciwyskupo, kaip tai kitos wisos bažnyczios. Mes pirkdami bažnyczią, užraszėm ją ant S. Antano draugystės wardo. Arciwyskupui mokėjome tik duoklės po $50 kas metas, kaip ir wisos kitos bažnyczios. Arciwyskupas prie musų bažnyczios ir sudėtų pinigų nieko neturi, o ir tai jo kios teisybės pas jį negalima gauti. Jeigu musų bažnyczia butų užraszyta ant arciwyskupo, kaip kad kitų miestų lietuwiai turi apraszę ant wyskupų, tai knn. Kaulakis plaktų mus su kanczium teip, kaip bajorai plakė musų tėwus baudžiawos gadynėje. Mes wienok sziądien jieszkome szwentos teisybės ir jos neradę pas arciwyskupą, apskundėme kun. Kaulakį, pagal Suw. Walstijų konstituciją, į swietiszką sudą už pasisawinimą musų sudėtų $5,659,86. Kad sudas wasaros laike yra kelis mėnesius uždarytas, tai buwo kun. K. ant naudos ir musų prowinjkui (lojeriui).

(Pabaiga bus.)

Isz wisur.

¶ Turkijos randas uždraudė swetimiems žydams atkakusiems į Jeruzolimą ir į wisą Palestiną buti czia ilgiaus kaip 3 mėnesius.

¶ Per paskutinį liaudės suskaitymą Wokietijoj, mieste Hamburge pasirodė 704669 gywentojai, arba ant 79117 daugiaus negu buwo 1895.

¶ Ant Sziaurinių jurių, ypacz Norwegijos pakrantėse, siautė smarkios wėtros, laike kurių daug jurinjkų wokiszkos kariszkos laiwynės pražuwo.

¶ Kaip garsina laikraszcziai, 14 dieną gruodžio popiežius prisakė wisose katalikiszkose bažnyczioose atlaikyti miszias už dusžias wisų pasimirusių 19 amžyj žmonių.

¶ Porte Calva, republikoj Peru, dokų darbinjkai pakėlė sztraiką ir per tai atplaukę į portą laiwai, ne gali iszkrauti atgabentų taworų; nėra kam prikrauti norinczius iszplaukti laiwus.

¶ Netoli salos Gottland paskendo maskoliszkas laiwas "Jota", prie to prigerė 6 laiwo jurinjkai; kapitoną ir 3 jurinjkus iszgelbėjo garlaiwys "Afrika" ir atgabeno į Svaniką, ant salos Bornholm.

¶ Brolis garsaus moksliniczius Andree's, gywenantis Gothenborge, dar wis tiki, kad iszlėkęs ant orlaiwio prie sziaurinio žemės poliaus prof. Andree dar yra gywas ir todėl atidarymą jo palikto testamento nuwelka dar ant wienų metų.

¶ Wokiszkas kariszkas laiwas Gneizenau, besistengdamas nuo wėtros pasislėpti į Malagos portą, susidaužė ir paskendo prie įėjimo į portą; su juom prigerė 150 žmonių, daugiausiai kadetų arba mokintinių jurinjkystės mokyklų.

¶ Ant salos Helgoland, prieszais įtaką upės Elbos, Wokietijoj, laike smarkios wėtros pakilo jurių wilnys ir beweik wisą salutę užliejo; wanduo nuplowė 30 namų. Kiek prie to pražuwo žmonių, dar tikrai nežinia.

¶ Sziaurinėj Afrikoj, prigulinciame Prancuzijai Tunise, fosfato kastynėse netoli Gaffa nuslinkusi žemė užbėrė 500 dirbanczių wietinių darbininkų. Wisi tie darbinjkai likosi arba užmuszti, arba sunkiai sumankyti.

¶ Paskutinė Paryžiaus paroda atgabeno nepriteklių: įplaukimų buwo 114500000 frankų, iszdawimų gi 116000000 fr.; taigi truksta 2 milijonų frankų. Nepriteklius wis gi daug mažesnis negu buwo Chicagoj 1893 m., kur jis siekė net 10 milijonų doliarų.

¶ Tiesdrų butas angliszkos kolionijos Victoria, Australijoj, priėmė galutinai bilių pripažinantį moterims lygias balsawimo tiesas su wyriszkiais, teip kaip tai yra ir kolionijoj Naujos Zelandijos; priėmė teipogi bilių pripažinantį pensijas wisoms sulaukusioms atsiskanczių metų ypatoms.

¶ Dėl stokos pinigų ir didelių kasztų chiniszkos karės, maskoliszkas randas nusprendė ant ateinanczių metų sumažinti rando paszelpą nuo 3 milijonų rublių ant 1 milijono duodamą bajoriszkoms draugystėms ant rengimo ir užlaikymo kazarmių prie gimnazijų ir kitokių widutinių mokyklų.

¶ Prancuzijos parlamentas wienbalsiai priėmė rezoliuciją inesztą socialistų deputato Vailanto, idant wisoj Prancuzijoj butų uždrausta pardawinėti tokius swaiginanczius gėrymus, kokius mediszka akademija laiko už wodingus žmonių sweikatai, ypacz gi absintą (prancuziszka degtinė), kurio prancuzai iszgeria widutiniszkai apie 10 milijonų kwortų per metą.

¶ Mieste Orense, Iszpanijoj, laikant s miszias katalikiszkas kunigas, iszgėręs wyną, puolė ant žemės ir apmirė. Paszauktas daktaras nusprendė, jog kunigas likosi nunuodintas. Pasirodė, jog wartojamas prie miszių wynas buwo sumaiszytas su nuodais. Iszgydyti nunuodintą kunigą nėra ne mažiausios wilties. Kas yra nuodintojai, kas pribėrė į wyną nuodų ir kada, nežinia.

¶ Buwęs finansų sekretorius angliszkos kariaunos Powell William apreiszkė kongrese, jog nuo pradžios karės iki dabar į Afriką iszgabenta 182460 arklių ir mulų. Pasiuntinys Healys paklausė Powellio, kiek ten buwo iszsiųsta asilų, bet atsakymo ne gawo. Ne žingeidu, kadangi daugelis angliszko rando iszsiųstų asilų sugrįžo į Angliją, bet už tai Afrikoj pasiliko turbut didžiausi.

¶ Niznenowgorodo pawietyj, rytinėj Maskolijoj, ukinjkai wieno walszczius buwo įpykę ant walszczius mokyklos mokintojos, kuri ne wienam waikui nuplėszė ausis; starszina gi buwo net per daug susiartinęs su mokintoja ir norėjo ją palikti, bet ant walszczionių reikalawimo turėjo suszaukti walszczius susirinkimą. Daugumas walszczionių reikalawo praszalinimo mokintojos. Starszina užmanė szitokį balsawimo budą: jis nusijuosė diržą ir jį iszties ant grindų, liepė nenorintiems mokintojos peržengti į kitą pusę. Na ir ką pasakyti: peržengti per diržą isz dryso wos keli drąsuoliai, kiti-gi mokintojos prieszai, tikinti į wisokius burtus, palaikė peržengimą per isztiestą diržą už didelį nusidėjimą priesz Diewo prisakymus. Tas iszėjo wien ant naudos walszczius nekenczіamos mokintojos ir ją apginanczio starszinos, kadangi mat kitoj diržo pusėj, taigi nežengianczių pasirodė daug daugiaus žmonių. Matomai starszina gerai pažinojo sawo walszczionis tikinczius į wisokius burtus, todėl ir užmanė tokį balsawimo budą, kokio tamsunai ne drysta iszpildyti.

NAUJI ISZRADIMAI.

¶ Mieste Browne, Tex. parengė specijaliszką serganciems džiowa gydinyczią. Užweizėtojum ligonbuczio bus wienas miesto daktaras, kuris, kaip sako, iszrado tikrą waistą kuo pasekmingiausiai gydantį džiowa serganczius; gydo jis juos su pagelba szilto oro.

¶ Mieste Indianopolis, Ind. pereitos subatos dieną darė bandawones su nauju telefonu be drato. Bandawonės ne suwisu buwo pasekmingos. Wietos ant susikalbėjimo buwo wos 1000 žingsnių wiena nuo kitos. Balsas kalbanczių buwo girdėt, bet žodžių ne galima buwo suprasti. Darys dar tolesnes bandawones, tik nežinia, ar tolesnės bus pasekmingesnės.

¶ Prancuziszkos laiwynės kapitonas Luis Lapett užmanė ant prisigriebimo prie abiejų musų žemės galų arba polių, tų krasztų leduose, uždengianczuose jurių pawirezių, padirbti tunelį. Sykį padirbtas tunelis pasiliktų ant wisada, jis butų apszwiestas elektriszkais žiburiais, jame butų parengtos stacijos, telegrafas, telefonas ir walgio krautuwės ir per jį norinti atlankyti musų žemės galus be jokio pawojaus wisada galėtų koliauti į tuos iki dabar wisai nepažįstamus musų žemės krasztus. Angliszki laikraszcziai dabar garsina, buk susitwėrė jau isz wisokių specijalistų komitetas, kuris užsiima perkratinėjimu, kaip lengwiausiai ir parankiausiu gali but [illegible] manyme atlikti. [illegible]

Atsakymas anglekasių sztraiko reikale.

Straipsnis, patilpęs 45 N. "Lietuvos", kuriame nurodžiau, kad anglekasiai Pennsylvanijos praloszė $5600000 sztraikuodami, o kapitalistai, kaip pasirodo, iszloszė, dėl tos priežasties pakeldami prėkę ant 50 centų už toną, $27-000000, matomai užgawo smegenis tulų darbininkų, nes anglekasiai ir sziaip darbininkai pradėjo visaip apie tą sztraiką sanprotauti. Wieni pagyrimo gromatas man prisiuntė, kiti, kaip antai p. Sakalas, "Lietuvos" 49me numery je, ilgoką kritiką paraszė, užmetinėdams man, kad asz norėjau paardyti Uniją, peikdamas wadową jos Mitchelį. Kad suprastinai atsakyti ant tų užmetinėjimų, priwedu czia jo žodžius. Sztai jie:

1. Kuningas Dembskis ne parodė, ką, neturint twirtos organizacijos, darbininkai priwalo daryti?

2. Peikdamas organizacijos vadową, nesuskubina organizawimąsi, bet jį trukdo.

3. Kad, ant supratimo naudos organizacijų, paskutiniai sztraikai daugiaus padarė gero negu wisos kalbos agitatorių ir kad sztraikai iszeina ant naudos darbininkų.

4. Kad ne sztraikuodami ne butų sulaukę pakėlimo užmokesnio, numažinimo prekės parako, atsikratymo nuo kompanijų sztorų, kur dwigubai lupa, ir ne butų priwertę kitaip kapitalistų iszpildyti sztraikierių reikalawimus.

5. Kad Mitchelis nori pirmiau suorganizuoti anglekasius, o tuomet da daugiaus pagerinti darbininkų buwį.

6. Kad kun. Dembskis buk reikslawęs tikt balsawimo už kandidatus darbo partijos, wietoj Unijų, Mitchelių.

Taigi, skaitytojai "Lietuvos", matote, kad pons Sakalas isz didžios augsztumos paleido kulką ant galwos pražilusio karėse kuningo. Nesitikėjau gerai darbininkams welydamas, net su rasztininkais susidurti. Daleis todėl garbinga "Lietuva" sutriuszkinti Sakalo snapą, idant darbininkų nors galwos ne liktų užgautos.

Kad ta bomba manęs ne palytėtų, prisidengsiu klausymu: Kas tai yra sztraikas? Tai ginklas laukinio darbininko. Tuomi ginklu bekariaudamas, nusižudo pats, ir da nenorinczius karės marina badu, suszaldo, į ligas įwaro, kiszenius isztusztina. Jeigu sztraikuotų, daleiskime, ukininkai ir ne pardawinėtų jawų, argi kiti gywentojai isz bado nepragaisztų? Sztraikuotų ilgiaus anglekasiai, wisi darbininkai kentėtų nuo szalczio. Sztraikuotų siuwėjai ar sziaucziai, wisi pliki ir basi waikszcziotų ir t. t. Sztraikas todėl neužganėdina wisų tų, kurie nėra žemdarbiais, anglekasiais, kriaucziais ar sziaucziais. Ką wėl sztraikuojantis pelno, tai jau iszrodžiau, ir dar galiu pridurti, kad isz sztraiko galima butų laimėti abelnai tada tikt, kada sztraikieriai bus lygiose sanlygose su kapitalistais, tai yra, kada istatymdawystėje turės tokį pat balsą kaip ir kapitalistai. O kad jie ne susilygins per sztraikus, tai ir aklas gali matyti. Pakėlia kapitalistai 10 ar 15 centų algos darbininkams, bet, galėdami, uždeda 50 centų bausmės. Kas czia praloszia? Ponui Sakalui reik dar priminti, kad ir Chicagoj pakorė 5 užtarėjus sztraikuojanczių, o daugybę sukimszo į kalėjimą, daugybę suszaudė Latimere, Homesteade, Shenandosh ir daugelyj kitų wietų, o Bull-Pen'e, užtwaryje iszalkintus, tukstanczius isz Idaho szteto iszwijo. Dabar kas link pirmo užmetimo:

"Dėlko kun. Dembskis ne parodė, ka darbininkai priwalo daryti, neturint wienos twirtos organizacijos?" Dėlto, kad wiename straipsnyje wisoko iszpasakoti negalėjo. Dėl nežinanczių pasakysiu žodžiais Markso: "Darbininkai wiso swieto wienykitės". Tai girmas priwalumas.

Kas link antro: Asz peikdamas Mitchelį wadową, Unijos nestabdžiau, tikt norėjau parodyti organizacijai anglekasių, kad jie užsitikėdami ypatoms, o ne principams, ne mato, jog eina pragaisztin. Czia, tuose žodžiuose, yra wisa paslaptis darbininkiszkų klaidų. Reik todėl placziaus paaiszkinti tają, idant kiekwienas ją suprasti galėtų.

Jei-gu Mitchelis ne butų wiliugiu darbininkų, jis gi, kaipo wadowas, neskirtų priwalumų jų į swi[illegible]. Juk-gi priwalumu [illegible]szkinti yra ne tikt organizuo[illegible]rupintis turėti i[illegible]m-dawystėje sawo luomos apginėjus. Tiesa, Mitchelis organizuoja, bet pats balsuoja už kapitalistus. Tai-gi Unija nuo tokių ne gali laukti pagerinimo sanlygų. Pons Sakalas žino apie Unijų Knigh's of Labor ir pagarsėjusius jos wirszininkus Powderlį ir Sawereign. Ar jie ne teip elgėsi, kaip ir Mitchelis, kurs net, kaip pranesza "Straž" (48 N. 17 lap kriczio 1900), iszważiuodamas isz Scrantono, iszsiwežė daug kapitalistiszkų ir darbininkiszkų dowanų ir puikiai papuosztą ženklą, padowanotą szerifo Martino, skerdėjo darbininkų Latimere. Kas gal abejoti, kad Martin už sawo darbą ne patiko kapitalistams? O Mitchelis ir tokiam žmogui wertu dowanos pasirodė. Ar galima aiszkiaus iszrodyti, kad wadowai Unijų, skirstydami priwalumus darbininkų, ir nedaleisdami Unijoje kalbėti apie reikalingumą užtarėjų legislaturose, ne suteiks per sztraikus jokio pagerinimo? Darbininkai jiems įsitikėję, džiaugiasi iszkariawę 15 centų, bet ne patėmyjo, kad dau giaus praloszė per pakėlimą prekės daugėlio daiktų. Darbininkai gali laukti pagerinimo sanlygų nuo tokių Unijų, kurios ne skiria priwalumų darbininkų; o tokio mis Unijomis yra "Socialist Trade and Labor Alliance".

Kas link treczio: "Kad paskutiniai sztraikai ne atgabeno daugiaus naudos negu kalbos agitatorių", tai geriausiu dawadu yra iszrinkimas McKinleyo, kurs jau pareikalawo padidinimo armijos nuo 25 iki 100 tukstanczių kareiwių. Jis žino, kad jo gubernatori i reikalaus daug žmogžudžių užlaikymui twarkoje straikuojanczių(?).

Kas link ketwirto: "Darbininkai ne butų sulaukę pakėlimo užmokesczio, numažinimo prekės parako, atsikratymo nuo kompanijų sztorų, ne butų priwertę kapitalistų iszpildyti jų reikalawimus". Kad toks apgynimas reikalingumo sztraiko yra klaidingas, tai skaitlius parodo. Darbininkai anglekasiai uždirbdawo widutiniszkai priesz sztraiką po 1 dolerį ant dienos, po straikui, ir tai ne wisur dar sumažinta prėkė parako, uždirba po $1,50. Palyginus metinį uždarbį priesz ir po sztraikui, randame $46,95 pelno. Bet mokėdami 50 centų už toną anglių, 50 centų ant mėnesio už stubas, $3,00 už 100 swarų mėsos ir daugybę kitų daiktų brangiaus, pasirodo, kad ne laimėjo per sztraiką(?) bet praloszė. Taigi tokių iszlygų ir be sztraiko galėjo sulaukti ne praloszdami wienok $5600000. McKinley, ant palinksminimo darbininkų, o labiausiai anglekasių, kaipo geriausias prezidentas, pasiskubino dar numažinti taksas nuo alaus, idant trustas alaus leidėjų, darbininkams nebegeriant tiek, nesuban krutytų. Ant nusikratymo nuo kompanijų sztorų Mitchelis galėjo paliuosuoti anglekasius, skųs damas kompanijas į sudą, pasi remdamas ant tiesų Konstitucijos S. W., bet to ne padarė.

Kas link penkto: "Kad Mitchelis nori pirmiaus suorganizuoti darbininkus" ir westi juos ten kur nori kapitalistai, tai nėra abejonės, bet kad jis rupintusi apie pagerininą jų buwio, tai pons Sakalas gali persiliudyti isz jo paties raszto pagarsinanczio užbaigimą sztraiko. Kad jis ru pinasi apie sawo kiszenių, tai liudyja finansiszkas raportas Unijos anglekasių isz liepos mėnesio 1900, kurį turiu po akių, nes isz jos iždo gauna daugiaus per tris tukstanczių doliarių algos.

Kas link szeszto: p. Sakalas, sakydamas sawo kritikoje straipsnio, "Ką pelnė Pennsylvanijos anglekasiai sztraikuodami", kad kun. Dembskis welyja "wietoj Unijų, Mitchelių, wien rinkimo reprezentantų darbo partijos", tai ne tik paklydo, bet tyczia ir sumelawo. Gal p. Sakalas ir labai trokszta, kad asz teip bjaurię mislį skiaibcziau. Weltu to lauks. Ne remsiu nė žodžiu, nė darbu unijų, kurios stato namus ant ledo.

Kun. B. Dembskis.

Klaidos atitaisymas.

Paskutinėj korespondencijoj isz Elizabeth įsiskwerbė sztiko klaidos: wietoj nutraukia 25c., turi but uždirba nuo $1,25—2,50.; wietoj Kliubas turi 10 sanarių, turi but 100 sanarių.

Uzsiszaldyma iszgydys su wiena diena.

Imk "Laxative Bromo Quine Tablets". Gausi kiekwienoje aptiekoje už 25c. Jei nepagydys, sugrądina pinigus. Ant kiekwieno boksnio yra paraszas E. W. Grove.

Knygu Katalogas.

MALDAKNYGES.

Mažas Aukso Altorius, katalikiszka maldu knygele. Maldos yra rytmetines, wakarines, prie spawiednes, komunijos, mizeiu, miszparu ir daugybe kitu; misziu maldos su abrozelilais; miszparai giedami lietuwiszki ir lotiniszki; daug lotyniszku giesmiu giedamu prie iszstatymo SS. Sakramento, procesiju, pakrapinimo ir tt. Yra 6 litanijos; psalmes Sz. Marijos P. ir Karaliaus Dowido; aktai, rażancziai, stacijos, karunks, kelioliks szwentu giesmiu ir tt. Yra tai naujausia ir gražiausia knygele, isz wisu lietuwiszku maldaknygiu, daili, balta, alidi popiera; stambus, aiszkus drukas Miera 3¼x4½ colial. Szitu knygeliu apdarai irrpekes yra sekanczios:

No 1. Prasti druti apdarai, auksinti krasztai.....50c

No 2. Prasti druti apdarai, auksinti krasztai, apkaustytos briaunos pasidabruotomis blelelemis. su kabute...75c

No 3. Moroko skuros minkszti apdarai, apvalus kampai, auksintas paraszas, kvietka ir krasztai.....$1.25

No 4 Francuziszkos gluodnios skureles apdarai, apvalus kampai, auksinta kvietka, kryžius ir krasztai.....$1.50

No 5. Abdeta baltais slaniaus kaule, liais, su 3 sidabriniais medaliekliais, aksomo nugara, apkaustintos briaunos auksinti krasztai.....$.150

No 6. Baltos celiulioidos apdarai, iszkilusios kvietkos, su dviems kabutemis auksinti krasztai.....$1.50

No 7. Baltos celiuloidos apdarai, kwietkos ant wieno szono iszklotos aldabru ir perlu, su dwiems kaulinemis kabutemis.....$2.00

Knygos sawos spaudos.

Aywu Apsireiszkimai Swiete, ant kuriu žmones nuolatos žiuri, bet ty geraj nesupranta su 7 abrozellais. Naudingiause knygele ant swieto dasižinojimui isz ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas; kas yra debesial ir ant ko jie laikosi.....30c

Aritmetika. Knige iszsimokinimui rokundu. Preke.....25c

HYGIENA. Daktariszka knyga arba mokslas apie užlaikymą sweikatos, isz kurios gali be pagelbos daktaro iszsigydyti nuo daugybes ligu. Szita knygele priwaio rasztu kiekwienuose namuose, nes kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo tukstancziu wisokiu ligu, pataikys užlaikyti ant geresnybes sawo sweikatą, palginti sawo amži ir mokes užauginti sweikais ir twirtais sawo waikelius. Preke.....35c

Apie turtu isdirbima. Parasze Schram. S. M. Veikalas gyldenantis politiszką ekonomiją. Koktais keliais isidirbą turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsilliepia ant draugijos gyvenimo.....25c

Geografija arba žemes apraszmas. Pagal Geikie, Nalkovski ir kitus, sutaise Szernas. Yra tai nadžinziausia isz visu sulygszioi iszejusiu lietuviszku knygu. Aiszkiai ir supranatamai apraszo visa musu žeme, jos pavidala, diduma ir platuma, jos kalnus, ju vardus, augszti, vulkanus metanczius isz saves ugni; isz kokiu žeme sluoganiu susidėda, kur ir kiek joje yra angliu, geležies, auksso, druskos ir kitu gerybiu; kiek mariu, aseru, upiu, ju vardai, plotis, gylis; kokį kurinose vandenyse: sarna, preski, salmo, ar kartus, kokį juose gyvunai gyvena ir tt. Žeme aprasyta dalimis, iszkaitytos visos vieszpatystes, karalystes, kunigaiksztystes, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventoju: koki ju tikejimai, kalbos, papročiai, užsiemimai, pramones, iszdirbiai ir tiesos; kokį miestai, su kiek gyventoju, fabriku, prumonių; kur kokį oraš: szalczini ar karszczini, lietus ar giedros; kur koks ligis dienos ir nakties; kur vienda yra lygi diena ir nakties kur saule per keleta dienu nenusileidzia arba neužteka ir tt. Knyga didele 6x9 colia. 480 pualapiu, ant geros standžios popieros spaudinta, su 71 paveikslelials: maps, gyrulis ir tt.....$2.00

Ta pati, apdaryta audimu kietuose apdaruose, auksinemis litaromis atspausti paraszai ant nugaros ir szono. Preke...$2.50

Istorija Suwienytu Walstiju Sztatiniose Amerikos. Apraszo kaip Koliumbas atrado Amerika, kokį czia tada žmones gyweno, kokį žmones pirmiausiai isz Europos pradėjo wažiuoti in Amerika, kas ir kaip karewo ir kokluose metuose; kiek prezidentu buwo, kokį ir kiek kuris gero padaże szioi žemei. O ant pat galo talpinasi Konstitucija Suwienytu Walstiju, kurį yra reikalingiausiu dalyku perskaityti kiekwienam žmogui szioje Amerikos žemėje gyweneanosiam, idant suprastu kokus ją czia liesas turi, kas jam yra wale daryti, kas ne wale. Turi pualapiu 364. Preke.....$1.00

Drutuose, gražiuose apdaruose.....$1.25

Kaip Maskolija persekioja Lietuva. Pagal L'oppression russe en Lithuanie sapiesze kun. V. Dembskis.....10c

Kaip geriausiai laidoti asmirelį Pieszinys Dro L. Weblam. Isz angliszko isznulde kun. V. Dembskis.....15c

Kraziu Skerdyne. Apraszo ana baisu atsitikima kada 1863 m. maskolial užpuole ant badnyczios miestelyje Kražiu, musze, szaude ir pjowe nekaitus žmonis, iszgriowe altorius ir užpečentiejo bažnyczia. Aiszkiausiai apraszo ta wisa atsitikima.....15c

Lietuwiszkas Lementorius su poterisis, katekizmais ir mistranturu.....15c

Mokslas apie Žemę ir kitus svietus, ju buvy ir pabaiga. Apraszo kas yra žeme, isz ko ji susidėda, ant ko laikosi ir kaip sukasi; kas yra saule, žwaigždes, menulis; kaip toli yra in kitas žwaigždes; kas yra pilanetos, kometos ir kitos retai matomos žwaigždes. Su 20 astronomiszku abrozeliu, turinti 225 pusla pius. Yra tai wienatine knyga, isz kurios tikrai žmogus gali apsizwiesti.....75c

Drutuose, gražiuose apdaruose.....$1.00

Lenkai ir Lietuviai nue 1228 iki 1430m. Parasze pagal lenkiszkus istorikus Žemkalnis. Isleista "Tevynes Myletoju Draugystes". —Yra tai apraszymas Lietuvos su Lenkija susivienujimo ir pasekmes. Czia aiszkiai yra apraszyta lenku politika kaip jie pasielge su Lietuvos kunigaikszcziais: Keistuoziu, Vytautu ir kitais. Isz szios knygeles skaitytoja aiszkiai supras, ar lenku prietelystė yra muma naudinga ar blediną.....15c

Lietuviu pratevisi Mažojoje Azijoje nuo senoves iki jie pateko po waldžia persu. Parasze Lietuvos Myletojas. Knyga turi 283 pusiapiu ir 4 dideles mapas, parodanczias vietas, kur senoveje gyveno lietuviu pratevisi Apraszo lietuviu padėjima dar 800 metu priesz Kristausa gimimą.....50c

Mindaugis Lietuvos Karailus. Istoriszkas paveikslas penkiuose aktuose. Lenkiszkai parasze Julius Slovacki, lietuviszkai verte Vincas Kapsas (Dras Kudirka). Knygele paskirta ypatingai teatro myletojams.....25c

Naujausis Lietuwiszkas Sapninykas, surinktas ir suredit. isz daugel swetimtautiszku sapninyku ir suredytas pagal tikra Persiszkai Egiptiszka sapninyka.—su 310 aiszkiu abrozelu.—su apraszymu planetu ir paslapeziu kokias senowes žmones wartojo inspejimui ateities.—Geriausei iszguldo wisokius sapnus.....50c

Apdarytas.....65c

Olitypa, apyaska isz laiko terpsawiszkos kares Indijonu Amerikos.....25c

Pulki istorija ape Kantria Alana, kuri per 22 metus walkszniodama po swieta, daugybe bedu ir wargu kantrei iszkentejo.....20c

Pamokslai Iszminties ir Teisybes iszguldineti Galwocziu wisu amžiu. Czia yra patilpę 128 graziu, juokingu ir iszminingu pasakoiczu Kas nori tureti graziu juokingu ir pamoki nancziu skaitimu tegul nusipetka szią kningeli, o gardžiai pasijuoks. žmones tures ką pasipasakoti ir ant kiekwieno užklausimo moketa duoti iszmintingą atsakyma.....50c

Rankwedia Gromatu raszymui. Yra labai naudinga knygele, kuri mokina kaip reik raszytie gromatas in padystatinus, prietelius, giminius, mylimaisius ir mylimuosius prasz apsiwedima, in ponus, kunigus, wyskupus ir kitas augszti stowszczias ypatas. Paszveikinimai (pavinsnowones) ant Nauju Metu, dienoje warduwiu, gimimo ir kituose swarbiuose atsitikimuose.....50c

Robinsonas Kruzius, moraliszka ir žingedi apyaska paszweista Jaunuomenei.....25c

Senu Gadyniu Iszryke Gygi Sutverimai. Pagal Hutchinsoną; sutaise Szernas. Ji apraszo seniausiu gadyniu ivairius sutverimus gyvuoniuose ant žemes dar priesz žmogaus ant jos atsiradima. Sriandien tu sutverimu kunus žmones kasdami gilius szulinius, kanaius ar imdami isz žemes anglis, randa gilias palaidotus žemeje. Tulu sutverimu atradę ozielius, nesugadintus, kunus, užklotus eile kelioliokos aleksaniu storio žemes. Tie atrasti žemeje kunai yra sziandien iszstatyti ivairiuose muzejuose, isz kuriu žmones mokinasi pažinti, kaip sena yra musu žeme, kiek daug milijonu metu rideikalavo pakol ant mirusio žverles kuno užaugo jos elle kelioliokos sleksniu storio. Moksliuoziai isz to semia braugliausia mokslo suipažinimo, kaip ir kokiu budu gyvi sutverimai keitesi isz žemesniu in augszteznes veisles, ir pagal storums ir senuma žemes sluoganiu, kurionose tu sutverimu kunas randa, gali be apsitikimo spresti, kaip senial ir žmogus ant musu žemes atsirado. Knyga turi 370 pusiapiu stambaus druko, ant graž.os popieros ir apie 190 paveikslu ivairiu senu gadyniu iszupkuriu sutverimu. Preke.....$1.00

Trumpa Geografija. Sutaise Neris. Trumpai ir supratamai apraszo wisa 5 dalis swieto. Su 74 paweikslelials: maps, žmonia, gywulu ir medžiu. Tinkamiausa geografija in pradine mokslaing.....25c

Zmogus Nepliuszkis. Verte isz szvediszko Neris. Gradi apyaskele: kaip turtingo prekėjo sunus apsivede su vargingu mergina ir laimingiau gyveno už kitus, su turtingomis apsivedusius. Szita apyaskele uzima kiekviena jauna vaikina ar mergina ir mokina žmogiszkos dorybes.....10c

Vanduo ant žemes, po žeme ir virszuje žemes. Ruszszkai parasze Rubakin's. Verte Drugys. Iszeidas M. Dr-te. Szi knygele, labai supraniamoj kalboj, apraszo visas vandens permaisus ir veikmes: kaip jis persikelczia in gara, kyla in virszu ir tenai tveria debesius, debesial, padangese atwesę, keliotiasi in vandens laszelius ar sniego lustelius ir vel krinta ant žemes, isz kurios buvo pakilę. Czia aukrity didelius darbus veikia: szilgas kartais didžengia cielus kalnus ir laidoja savo pusnyse žmonis ir gyvulius, paskui tirpdams nuo saules keliciasi in vandeni ir užlieja laukus, iszredo ravus, upes ir upelius ir kavojasi po žeme, kur vel veikia ta pati darbą kaip ir ant virszaus žemes.....10c

Knygos swetimos spaudos.

Anima Vilis, naujausia ir graziausia pasaka, kurial skaitytojas atsidžiaugi negales.....75c

Asagdotai iszsitarimai ir pataries isz gywenimo senoves Grekonu bei Rymionu " " 10c

Apieka Diewo, pasaka.....$1.00

Apie kalbu pradžia ir tikros rodos del apisaugojimo nuo neprietelius wedancziu isz tikro ir lenganinga tikejimo kelio in prapulty. Czia rasztjas narodo kurios yra seniausios ant swieto kalbos, nuo ko jos paeina, nurodo kad lietuwiszka kalba yra seniausia ir kad turi daugiausiai neprietelius, kurie stengiasi ja isznaikinti; ant galo paduoda rodas kaip nuo tu neprietelu apisaugoti 10c

Arielka yra nuodai paeinanti isz girtybes: Czia apraszo kas yra arielka, kaip ji kenkia žmogui, parodyta su keturiais abrozeliais žmogaus pilwo kokios isz girtybes ligos pastoja ir paduotos rodos kaip nuo to galima iszsigydyti. " 30c.

Aeboela, ir teip mokintuve del vaiku, sutaisyta torius, nes jame rasi daug naudingu, pamokinamoju straipsneliu, prie labaisios gi material ir prisakymai.....20c

Amerika Pirtyje, komedija Keturakio.....10c

Amžiaus galas Ponsko Piloto, kurs buvo sudžia Vieszpaties Jezaus.....5c

Andersono pasakos, P. Nerio. 10 graziu pasaku vienoje knygeleje.....15c

Angliszkai-lietuviszkas žodynelis, sutaisytas kn. P. Sarusaičio, turi apie 2500 žodžiu: angliszki žodžiai iszguldineti lietuviszkai.....50c

Birutes dainos " " 10c

Budas gydymo. Daktariszka knyga.....40c

Diewaltis, apysaka szios gadynes. Yra tai graziausia pasaka, kurios lietuwiai da niekad negirdėjo. Preke " " " $1.00

Dainu skrynele " " 20c

Dailyde arba patarmes stalioriams, surinktos isz naujausiu knygu, su 130 paveikslu, Antano Dailides. Yra tai rankvedis mokinantiems ir mokantiems stalioriszką darbą.....40c

Duonos jieszkotojai, apyaska H. Senkievicziaus.....35c

Etnologiszkos smulkmenos, D-ro J. Basanavyczaus. Moksliški lietuviu praeites tyrinejimai, sa viena mapa.....25c

Etnologiszkos smulkmenos.....25c

Egle žaleziu karaliene ir iszgriowimas Kauno pilies 1362 m., du puikus dramai paraszyti Aleksandro Gužucžio.....25c

Genu Dede. Graži pasaka isz sziandieninio Lietuviu padejimo " " 10c

Gywenimas Stepo Raudonojo pasakos 15c

Gywenimas Genawaites (Genowefos). Yra tai labai puiki ir pamokinanti pasaka, apie kuria lietuwiai jau daug karte girdeja yra " " 50c

Gywenimas Klemenso Marijos Hofbrauero, su trumpu gywenimu apie pargabenimą Dr-tes Atpirkejistu isz Italijos in žiemia karalystes skersai kalnus Alpomis wadinamus, perwersta ant lietuwiszko Ku Petro Saurusaičio. Kas nori tureti dwasiszku naują pasiskaitimu tegul nusiperka szę kningelę.....30c

Gywenimas Jezaus Kristaus, pagal naujausius isztyrinejimus surasztas.....15c

Inranklai szventos Inkvizicijos, vartoti VI ir VII szimtmecziuose del praplatinimo kataliku tikejimo ant žemes. Parasze Mac Do nald. Labai skyva knygute.....10c

Isz ko kyla melai ir visokios skriaudos žmonijoje. Parasze kn. Dembskis. Szi knyga padauda svarbiausias isztraukas isz szventos Bibليjos, kurios perskaitę supraslt, kas yra Bibليja ir kodel kunigai draudžia ją žmonems skaityt.....75c

Isz kur skmenys ant musu lauku atsirado? Geologiszkas Lietuvos isztyrinejimas, naudinga mokslišska knygele.....10c

Istorija Europos su mapoms 50c

Istorija gražios Katrukos " " 10c

Istorija isz laiko Francuzu wainos atsitikucios Afrikoje " " 30c

Istorija gražios Magelenos " " 15c

Istorija septyniu Mokytoju " " 50c

Istorija arba apsakymas apie Lietuwos praeiga. Parasze Zanawykas. " " 40c

Iszganimas wargdienio. Knigele pamokinanti kaip pagerint sawo gywenima.....25c

Intekme Socijalistiszku sanlygu ant wisu kulturos szaku. Geri pamokinimai darbininkams kaip pagerint sawo buwi.....15c

Juozupas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijotu po waldžia maskoliaus.....50c

Juokingas pasakojimas apie Szaltabuizius ir du gražius straipsnial isz ukinikystes 5c

Ka darytie, kad butume sweiki ir ligal gywentume.....10c

Kankles, lietuwiszkos dainos su natomis, sutaisytos ant 4 balsu, del wyru " " 25c

Kaip užytie pinigus ir turta " " 10c

Kaip apsiginti nuo koleros ir kiti naudingi skaitymai " " 10c

Kas teisybe tai nemelas puikios apyaskeles isz lietuviu gywenimo " " 15c

Kristijonas Duonelaitis " " 10c

Kas yra, o kas bus " " 10c

Krumpliu Jonas pasaka " " 10c

Keletas žodžiu apie lietuwius ir naudingi pamokinimai del Lietuwos žmoniu. Pusl. 64 10c

Kankles, lietuviszkos dainos 4 balsams tyriszkiems sutaikytos: parspino Dr. V. Kudirka, II dalis.....30c

Kataliku Bažnyczia ir mokslas pagal Zahn'o, verte kn. A. Milukas.....1 c

Kristijono Douelaiczio Rasztai.....40c

Kapai Didžiu Kunigaikszczziu ir Karaliu Vilniuje. Pagal J. Kirkoro, parasze N. Yra tai istoriszkas iszsaniphejimas apie Vilniaus praeiti pagal paminklus, užsilikusius ant grabviecziu D. L. Kunigaikszczziu ir Karaliu.....10c

Keli Žodžiai apie Auginima, paraszyti J. S. Kuokszozio. Labai naudinga knygele tevams, norintiems iszaugini savo vaikus ant sveiku, doru ir naudingu draugiuju yru.....10c

Krituoliai szviesos bet abrorai Sutaise Bevardis. Kelioliks labai skyvu abrozu perkrataneziu tulus tikejimiszkus dogmatus.....50c

Kabalas talpinantis sawyje wisokius užminimus ir ant ju reikalaujanti atsakymai. 10c

Kelios istoriszkos dainos. Graži ios ir swarbiuose apie Lietuwos praeitia, jos lietuwiszkus kunigaikszczzius, Kražiu skerdynes ir tt.....10c

Keistutis, tragedija 5 aktuose del teatru.....20c

Keletas žodžiu apie Rymo popiežiaus neklausiduguma.....10c

Keletas rasztu apie Kražius, paraszyta D. Butkevaiczio. Aiszkiai apraszo pjowyne Kražiuose, kaip tas wiskas atsitiko, kiek ir koki žmones buwo areszituoti, kiek sužeistu, kiek užmuszytu, kiek nusudytu ir tt.....15c

vienytose Valstijose platforma.....10c

Lietuwiszkos Pasakos, Medega lietuwiszkai mytologijai. Surinkta Dro J. Basanawicziaus. Cvia telpa 14 seniausiu lietuwiszku mytologiszku pasaku, kaipo tai: Diewas ir welnias; Perkunas ir velnias. Žmogus ir welnias; Apie ragausa ir raganius; Apie Deives, Laumą ir Laumes; Apie Dali; Apie Gilitine; Apie Szaltą ir szaltį; Apie wejus, Apie miškinas; Apie žalezius ir smakus; Apie wiktakius arba wilkalokus. Yra tai juokingiausios pasakos girdetos nuo seniausiu laiku in kures dar ir szindien daugybe lietuwiu tiki bek tai wis buwu teisybe.....$1.50c

Lengwas budas pacziam per sawes pramokstie rasztie, del nemokanczziu 10c

Lietuwiszkos dainos isz wisur surinktos, apie keturi szimtai dainu " " $2.0

Lietuviszkas Albumas, Laida I. Istoriszkos ir szeip jau Lietuvos vietos. Parengtas ir iszleistas kn. Miluko su pagelba prenumeratoriu. Telpa cela gražus paveikslai su trumpais apraszymais žymiausiu Lietuvos vietu, iszdirbimu ir naminiu darbu, kaip tai: Altorius Auszros Vartu su stebukiingu paveikslu Panelos Szvencziausios Vilniuje; Griuvesial Mindaugio rumo Naumiestelyj; Griuvesial Lydos pilies; Griuvesial Krevo pilies, Liszkavs; Nauji Traka; Griuvesial Medinikų pilies; Gelgaudiszkis; Griuvesial Gedemino pilies Vilniuje; Perkuno szventinycia Kaune; Kedainiai, Mir, Vysokie Litevskie; Kretinga; Kražiai; Rakiszkio bažnyczia, Kapas Simano Daukanto, Birutos koplycia, Palanga, Buomas ties klaipeda, Minijos sleniu ties Garžiais, Nemunas ties Vilkija, Uke lietuvio Suvalku gubernijoj, tokia jau uke Kauno gub.; vollaus sina paveikslai visokiu lietuviu užsiemimu, naminiu padaru ir tt. Apraszymas paveikslu dviejose kalbose—lietuviszkoj ir angliszkoj. Preke.....50c

Lietuwos Tewynes Dainos, paraszytos kn. Antano Wienožinsko. Labai gražios dainos 20c

Lietuwiai amžiu gludumuose Czia talpinasi tyrinejimai apie lietuwius, ju paejima, ir kalba nuo seniausiu amžiu. Knigele werta yra perskaityma kiekwienam lietuwiui 10c

Litwini i Polacy. Lenkiszkoje kalbojo, iszrodo ka gero ar blogo lenkai lietuwiams padare ir ar turime su lenkais laikytis ar nuo ju szalintis.....10c

Laisvos Valandos. Eiles. Parasze Vincas Kapsas (D-ras Kudirka). Czia yra surinkta 23 mažesnes eiles garbaus musu poeto, jauname amžiuje in kapus nužengusio, D-ro Kudirkos. Sziose jo eilese kiekvienas skaitytojas ras sau nusiraminimą ir dvasiszką naudą.....15c

Laima ir Planetos. Knygele, tinkanti jaunuomenei del smagaus laiko praleidimo, nes isz jos gali nuburti apie savo laimę ar nelaime, ar myli ji žmona mergele, ar ją vaikinas myli ir tt.....25c

Lietuviszkas Sziupinys, II Laida. Kėnradas Vailenrodas " " 5

Lietuviszki Dainiai pradžioj XIX szimtmeczio. Kliaiszkai tautiszkas perejodas Parenge Jr. Jonas.....50c

Lietuviszki rasztai ir rasztininkai, rasziliaviszka peržvalga Lietuvos Myletoju, ju gyventinas ir darbai. Czia surasztyti gyvenimai ir darbai visu lietuviu, kurie ką nors gero parasze lietuviszkoje kalboje, kaipo tai: Dr. Basanavicziaus, Vincukas, S. Dauvanto, vyskup. Volonczianskio, kn. Burbos ir kitu.....50c

Lietuvos Kankles, turinczios 72 naujas dainas.....15c

Lietuvos Istorija, paraszyta per S. Daukanta. Dvi dideles knygos kožna po $1.50c arba abi už.....$3.00

Lietuwos Gaspadine. Mokina kaip pritaisyti Diewo dowana, isz kurios galima iszmokti gerai wirti walgius ir atsakanczziai westi kukne.....20c

Lietuvystes praeitis, dabartis ir ateitis. Istoriszkai socijologiszkas pieszinys.....25c

Lietuviai po maskoliu jungu. Parasze Dr. Pieszinys apie priespaudas ir persekiojimus lietuviu isz szalies maskoliszkos valdžios.....10c

Markus ir Aurelianas.....10c

Mythai. Pasakos ir Legendos Žemaicziu, surinktos Ed. Veckenstedt'o, verte J. Szliupas M. D. D. I. Yra tai skyviausios ir juokingiausios senoviszkos pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus apie darbus geru ir piktu dieviu, apie Laumes, Laimes, Raganius, Vilkalokus ir tt., in kuriuos senovinė lietuvisi tikejo ir tebedien dar nekurie tiki. Kas vienę isz tu pasaku perskaitys panores ir visas skaityti. Preke.....50c

Medejo pasakojimas. Sai knygele yra saudinga kiekwienam ant perskaitymo, nes czia apraszo atsitikimus wieno Medejo su wisokiais žwerimis po swetimus krasztus swieto. Yra tai skywas ir pamokinantis apsakymas su trinis abrozeliais.....10c

Maskolijos politika su Europa ir katalikiszka bažnyczia. Iszrodymas kaip maskoliai persekioja, kankina ir naikina lietuwius ir ju bažnyczias.....10c

Musu mužikelis ižauduotas ant naudos Lietuwos Ukinykams. Czia randasi trumpai apsakyta Lietuwos tautiszkas kilimas. Po tam rodos ukinykams prie gero wedimo ukinykrates, ir koletas pasakaleziu.....10c

Medega musu tautiszkai walstinykystai. Szioje knigoje apraszo wissas ligas, ju wardus kokiais jas wadina Kaunieczziai ir Suwalkieczziai, tepgi apraszo kokeia walstais prasti žmones jas gydo. Preke.....60c

Medega Simano Daukanto bijografijai (gywenimui). Yra tai naujause knigele ir labai skywa, kurioje apraszytas gywenimas Simanoliauskaitės nuo pat kudikystes iki jo emertiej; kaip augo, kur mokinosi, ka weike ir tt. Prie to ir 36 fotografija, patalpinta. Apart to knigeleje randasi daug dainu ir kitu gražiu straipsniu Preke.....60c

Negirdetas daiktas ir geros rodos musu moterelems " 5c

Nedorybe Rymo Cieceriaus, istorija isz laiko ponawojimo Nerono " 20c

Nesipriesayk. Kodija grajyjama teatruose 10c

Orleano Mergele, tragedija penkiuose aktuose su inženga, iszleista Tevynes Myletoju Dr-tes. Yra tai pulkiause tragedija grajyjama teatruose, pirmas yk tezmerta ant lietuwiszkos kalbos per Wincas Kapsa.....25c

Olga Liubatovyczziute, vaizdel

Lietuvos redakcija linki wisiems skaitytojams linksmų Kaledų.

Wietines Žinios.

— Jonas Podraza, gywenantis pn. 119 Front st., pateko po sudu. Apskųstas jis už užmuszimą Jono Stompero.

— Ant kertės Division ir Thomas st. bus pastatytas ligonbutis sergantiems wisokioms plauczių ligoms. Pastatymas ligonbuczio kasztuos $150000.

— Cinko dirbtuwės sziaurinėj miesto dalyj, kurios iki sziol stowėjo, nuo ateinanczių naujų metų pradės wėl dirbti. Prie darbo patilps 1500 darbinjkų.

— Ant didžiojo paczto pereitos subatos dieną nežinomi wagiliai paszlawė du paku, kuriuose buwo po 500 dol. pinigų. Kasierius, paszauktas prie telefono, užmirszo užrakyti szėpą, isz ko pasinaudojo wagiliai ir paliuosawo paczta nuo 1000 dol. Paczto wirszinjkas reikalauja, kad tuos pinigus užmokėtų kasierius isz sawo turtų.

— Krautuwėse Sch'esinger & Mayer ant State st. sugawo jauną wagilką, Amelija Meyer, kuri paszlawė szilkinio audeklo szmotą už 20 dol. Suaresztuotoji bandė ant policijos nusidurti su spilka, bet policijantai atėmė ginklą. Amelijos gywenime rado pawogtų wisokiose Chicagos pardawinycziose taworų už 2000 dol.

— Pereitos nedelios dieną teatre Alhambra, ant State st. laike perstatymo užsidegė portieros. Susirinkę persigando ir ant syk pradėjo werztiesi laukan. Ant laimės iszmintingesniems pasisekė sziaip teip persigandusius nuraminti ir didesnė nelaimė pe atsitiko, bet wisgi keli tapo susigrudime skaudžiai užgauti.

— Saliunė pn. 697 Milwaukee ave. policija suareszt'awo 34 lenkiszkus waikyszczius ir saliuno sawinjką už loszimą. Suaresztuoti waikyszcziai buwo dar ne suaugę: jauniausias turėjo wos 15 metų, o wyriausiasis wos 20. Per anksti griebės loszimo. Kągi wienok wertas saliuno sawinjkas, kuris tokiems waikyszcziams dawė wietą ant loszimo?

Draugyscziu Reikalai

Prakalbos ir Balius.

Chicago. Dr-te Simano Daukanto tures prakalbas ir baliu dienoje Naujumetu, 1 diena Sausio 1901 m., saleje K. Liaudanskio, 3301 S. Morgan st., kerte 33czios ul. Bus prakalbos, dekliamacijos, dainos ir iszwyniojimas naujos amerikoniszkos weliawos, o ant pabaigos balius. Prakalbos prasides 3 val. po pietu. Wisus lietuwius ir lietuwaites kwieczia kuoskaitlingiausei susirinkti. Įženga wisiems dykai.

Dr-te S. Daukanto.

Chicago. Sanariai Dr-tes Simano Daukanto gali gauti dykai ant pasiskaitymo wisokias knygas isz Draugystes knygyno po nr. 3301 S. Morgan st. Nepriguliinti prie draugystės gali gauti ant pasiskaitymo knygas už užmokesti po 5 c. ant sanwaites.

Dr-te S. Daukanto.

Chicago. Dr-te D. L. K. Witanto tures sawo baliu nedelioj, 10 Wasario, 1901 m., Columbia saleje, 48ta ir Paulina ulyczios. Todel meldžia wisu kitu draugyszių toje dienoje nedaryti balius.

Komitetas.

Branford, Conn. Dr-te Lietuwos Broliu tures sawo baliu subatoj, 29 Gruodžio, Temperence saleje. Inženga wyrams 25c. moterims ir merginoms dykai. Grajys gera muzika, todel wisus lietuwius ir lietuwaites kwieczia atsilankyti.

Komitetas

Allegheny, Pa. Dr-te Lietuwos Sunu tures sawo pirma metini baliu seredoj, 26 Gruodžio, 1901 m. Manchester Turner saleje. Prasides 7 val. wakare. Inženga wyrui su motere 50 c. Pawienioms moterims ar merginoms 25 c. Wisus lietuwius ir lietuwaites, wietinius ir aplinkinius, szirdingai kwieczia atsilankyti.

Komitetas.

Hartford, Conn. Dr-te Szw. Jono Ewangelisto tures sawo baliu subatoj, 29 Gruodžio, 7 val. wakare, Central Row saleje, No 11. Įženga wyrams 25c., moterims ir merginoms dykai. Wisus lietuwius ir lietuwaites kwieczia atsilankyti.

Draugyste.

Koncertas ir Balius.

Newark, N. J. Dr-te Dainoriu Dro V. Kudirkos ant sawo metiniu sukaktuwiu tures koncerta ir baliu 5 d. Sausio 1901 m., New Baumann swetaineje kerte So. Orange ir Morris aves, Newark. Įženga wyrui su mergina ir su pasidėjimu drapanu 25c. Wisus lietuwius ir lietuwaites szirdingai kwieczia atsilankyti.

Dr-te D. Dr. W. K.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau sawo sesers Onos Lawrinaites, isz miestelio Gargždu, Kauno gub., Telszių paw., 5 metai Amrike. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinę ant adreso: (12—21)

Mrs Bessi Lawrin,
5 Bates Block, Lewiston, Me.

Pajieszkau Juozapo Inkauskio, Kauno gub., Rasseiniu paw., Sartiniku wol. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinę ant adreso: Ant. Lopaza, (1—1)
Box 16, Seitico, Conn.

Pajieszkau sawo kaimyno Juozo Newerauską, isz kaimo Menkiniu, Sintautu gm., Wladislawo paw., Suwalku gub. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinę ant adreso:

J. Paltinaitis,
256 Wythe ave., Brooklyn, N. Y.

Pajieszkau iszmintingos ir mokanczios raszyti lietuwaites ant apsiwedimo, turbut ne senesnė kaip 27 metu, nes asz pats tiek metu turiu. Kas link mano užsiemimo ir gywenimo dasižinosite per laiszkus. Adresuokite:

G. G—bas,
125 E. 10th st., Traverse City, Mich

Pajieszkau Jono Baradinsko, Kauno gub., Panewežio paw., kaimo Daujenu; gyweno Philadelphijoj. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Mateuszas Petrauskas,
28 Union st. Kenosha, Wis.

Pajieszkau Liudwiko Krazausko, Antano Audinio ir Rozalijos Juknaites, wisi Kwiedainos parap., Kauno gub. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Izidor Birbalas,
328 Ohio st., Buffalo, N. Y.

Pajieszkau sawo brolio Winco Benediktawicziaus, Kauno gub., Raseiniu paw., kaimo Žibu; 8 metai Amerike. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Simon Benediktowicz, Frankfort, Me.

Pajieszkau sawo pusbrolio Mikolo Žekewicziaus, Suwalku gub., Seinu paw., 7 metai Amerike. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso.

Adam Laukonis, Thurber, Texas.

Pajieszkau sawo pusbroliu Mikolo Czeliaus, Martino Stakeno ir Kazimiero Augulio. Wisi Kauno gub., Panewežio paw., Wadoktu parap. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Jos Czelis,
Box 51, South Glastonbury, Conn.

Atsiszaukimas!

Man važinėjant po Vakarus ir po Naują Anglią teko sueiti daugelį Lietuwių, protaujanczių, kurie nori įgyti didesnį įžwelgimą į klausimus philozophijos ir mokslų (duszią, Diewą, gamtos įstatymus, ewoliuciją, ir tt.). Kadangi tie klausimai aiszkiai yra iszguldyti L. Buchnerio weikale "Pajiega ir Medega" (Kraft und Stoff), ir kadangi sziadien toks weikalas isz tiesų yra reikalingas wisiems laiswamaniams, idant turėtų atramą priesz kunigiszkus melus apie religiją, asz pasisznekėjęs su kiliais tautiecziais rėjausi apgarsinti prenumeratą ant wirsz minėtos knygos. Prenumerata lietuwiszkos knygos, kas dabar nori prigelbėti aną atspaudinti, kasztuos $1.50; po atspaudinimo kasztuos $2.00. Todėl tuos, kurie nori tą knygą turėti lietuwiszkoje kalboje, kwieczia prisiųsti prenumeratą, ir kaip taps atspaudintą, užsimokėjusiejie gaus atlyginimą knygoms tiek egzempliorių, už kiek bus isz anksto užmokėję. Kasztai spaudos yra dideli, todėl praszau Tautiecžių umai su prenumerata iszleidime knygos man pagelmingais buti.

J. Szlupas, M. D.
421 Penn Ave., Scranton, Pa.

Temykit!

SERGANTIEJIE:—Jei turite kokią nors pilwo ligą, ar kepenų, ar inkstų, arba jei widuriai ne žlebczioja, tai dėl iszsigydymo nuo to nieko nerasi geresnio už Triner'io American Elixir of Bitter Wine, kuris tikrai yra geriausia gyduole nuo nežlebcziojimo, widurių užkietėjimo, sunkaus nusiszlapinimo, pawojingos diarrtės, persiszaldymo, influenzos ir tam panaszių ligų. Wynas tas walo kraują ir prabalsiwina protą. Jo nauda pasirodė jau ne wiename atsitikime. Adresuokite sziteip: Jos Triner, 437 W. 18 h st. Chicago, Ill., o jis weik prisius jums prekes. Galima teipgi gauti tą wyną wisose aptiekose, tik reikia reikalauti tikro Triners Bitter Wine, nes kartais gali jums pasukti padirbtą neteisų wyną tokio pat wardo.

GRAND OPENNG.

Atidarę nauja saliuną ant sziaurines miesto dalies darome įkurtuwes ant subatos ir nedelios, 29 ir 30 gruodžio. Grajys gera muzika, bus daug jaunimo ir smagus pasilinksminimas. Todel wisus pažystamus kwiecziame mus atlankyti.

A. Knistautas ir J. Stefankewiczius,
111 Ohio St. kerte Franklin, Chicago.

Didelis Balius!

Chicago, 25 Gruodžio, Kaledu dienoje, lietuwiszkoj saleje, 614 W. 17th st, kerte Laflin ul. darau dideli baliu, ant kurio grajys Paderewskio Consertina Club muzika, szwiežiausi gerymai parengti. Prasides 4 val. po pietu. Todel kwieczių wisus anksti susirinkti, nes paskui per dauguma swieto į sale neitilpsite.

Su guodone C. Žylewiczia.

Puikiausios pawinczewones ir popieros gromatoms.

Naujausiu ir gražiausiu pawinczewoniu ir popieru gromatoms, importuotu isz Europos, su lietuwiszkais paraszais, turime dabar daugybę. Prekes pawinczewoniu po 15c. 20c. ir 25c. Popieru prekes: 1c., 2c. 10c. 15c. 20c. 25c. arkuszas. Norinti gauti "samples" popieru ar pawinczewoniu, tegul prisiunczia $1. Norinti gauti "samples" abieju popieru ir pawinczewoniu, turi prisiusti $2.00.

A. OLSZEWSKIS,
924—33rd St. Chicago, Ill.

NEW YORK
Israel P. Adlerman
Advokatas ir Notarius
Veda visokias civiliszkas ir kriminaliszkas provas. Iszdirba visokias popieras ir inkorporuoja klilubus ir draugystes.
Offisas atidarytas nuo 9 ryto iki 9 vakro
Susikalbu lenkiszkai, vokiszkai ir angliszkai.
Israel P. Adlerman,
Advokatas ir Notarius.
154 E. Houston Street, — NEW YORK.

F. P. Bradchulis
Attorney and Counselor at Law.
145 LaSalle st. Room 410. Chicago, Ill.
Telephone Central 3066.
Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj. Weda prowas kaip civiliszkas teip ir kriminaliszkas wisuose suduose.

A. Sukurskis & Co.
Lietuviszkas
CIGARU ir TABAKO FABRIKAS.
Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako ir užlaika inportuotą tabaką tinkamiause ant papierosų isz Rosijos, Turkijos ir kitų szalių. Biznieriams dasiunczia tabako ir Cigarus į wisus Amerikos krasztus už pigiause prekę.
Fabrikas: **1125 N. Maplewood ave.**
Ofisas ir Krautuve: **3259 So. Halsted CHICAGO.**

Pigiau kaip kitur!
Czysto aukso, 14, ir 18 K. szliubinai žiedai; Laikrodėliai ir laikrodelial pas mane pigiau kaip wisur. Darau naujus ir talsau sugadintus laikrodžius ir laikrodelius, žiedus, draugystem spilkeles ir wisokius auksinius ir sidabrinius daiktus pigiau kaip wisi ir wisa darba gwarantuoju.
F. Prožanskis,
954-33 str. Chicago, Ill.

Naudokites!
Kas prisius $8.00 aplaikys geriausia ir naujausia mados mašinukę gromatoms drukuoti. Szi mašinuke teip gerai pritaisitai kad kiekvienas, nors ir mažiausiai mokintas, per 10 minutu iszmoksta daikei drukuoti. Prie kiekvienos mašinukes duodam dovanas istorieskoms knigoms bei popieroms su pulkiems kvietkoms ir gražiais apsikaitymais gromatu raszymui. Tokiu popieru tuzinas kasztuja 35c; 5 tuzinai $1.00. Agentu reikalaujame kiekvienoj lietuviszkoj apigardoj ir duodame gera uždarbi. Raszyk sziadien.
W. Kudarauckas,
Box 234, Lawrence, Mass.

Kas prisius $1.25,
Aplaikys 50 puikiu popieru gromatu raszymui su puikioms kiekwienam stonui pawinczewoniems, apskaitimais ir naujai isz Paryžiaus pargabentoms kwietkoms. Skubinkites, nes tik priesz Kaledas ir Naujus Metus tokios bus gaunamos. Kasztus prisiuntimo mes patys apmokame. Adresuokit teip:
Wm. Kudarauckas,
Box 234, Lawrence, Mass.
Nesiusk markems.

Geo. M. Glaser, M. D.
Medicinos Daktaras.
Gydo wisokes ligas, turi geriausę praktika ligose moterių, waikų ir chroniszkose ligose. Teipogi geriausei atlieka aperacijas wisokiuose atsitikimuose,
867 32nd St., Chicago
OFISO WALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 2—2 po pietu ir po 6 wak
TELEFONAS YARDS 885.

Lietuwiszkas Saliunas.
Jono Gudino.
Mitchel St., Braceville, Ill.
Užlaiko geriausius gerimus ir czysta sale susirinkimams ir baliams.

Wisi kurtiniai ir sunkus girdėjimas dabar yra iszgydomi su pagelba nauju musu isradimu. Tik kurczias žmo ne gali but iszgydyti. UŽMAI GALVOJ VEIKIAI PRASZLINAMI. Apraszyk savo liga. Iszegzaminuwimas ir roda dykai. Gali patys name laisvi ydyti su wisai mažais kasztais.
Dr. Dalton's Aural Institute, 566 La Salle ave, Chicago, Ill.

Dr. Leonard Landes,
Lietuwiszkas Daktaras.
134 E. 24 Ul., New York.
Garsingas gydytojas wyriszkų ir moteriszkų ligų. Mokinosi uniwersitete New Yorke; praktikawo ligonbucziuose: Wiedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buwo pardėtiniu mokslo Lebanon, Ballevue, Port Graduale Hospital College ir t.t.
UŽTIKRINA IŠZGYDYMA
wisų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą widurių, galwos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir newaisingumą. Gydymui nerwiszkų ligų reikia naudot elektrikinias prietaisas.
Ligas LytisŽku Daliu
iszgydysiu į keles dienas, teipogi ligas pilwo, uždegimą žarnų, iszdžiuwimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegų ir tt. Iszgydymą užtikrinu kiekwiename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepemas ligas užlaikau slaptybėje.
Dr. Leonard Landes,
134 E. 24th St., Cor. Lexington Av.
Offiso walandos: nuo 9 ryto, iki 1 po piet; nuo 5 po piet iki 8 wakare
Nedeliomis: nuo 8 iki 10½ val. ryto; nuo 2 iki 4 val. po piet.
Roda per Gromatas Dykai.
Užpraszydami gydyklas prisiuskite $1.00
☞ Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metų, kiek sweri ir apraszyk sawo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

Lietuwiszkas
Cigaru Fabrikas.
Dirbu cigarus isz geriausio Tabako. Kas wiena surukys, pasigers teip, kaip nuo alaus arba degtines. Prekes mano pigesnes kaip wisu, kokius kitur perkate po 10c. pas mane gausite po 5c. Pristatau cigarus szimtais ir tukstancziais biznieriams ant pareikalawimo į wisas Amerikos szalis.
Dominikas Knistautas,
943 S. 2nd. St., Philadelphia, Pa.

HILLE'S FOTOGRAFAS,
3452 S. Halsted St.
Gulma puikius Fotografijas; už tuziną tikrai
$2.00
Ant wesilbo ir kitokiu reikalu zalma (Fotografijos Inspeikimas).

Official Publication.

Annual Statement of the PENNSYLVANIA FIRE INSURANCE COMPANY of Philadelphia, in the State of Pennsylvania, on the 31st day of December, 1899; made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to Law:

CAPITAL.

Amount of capital stock paid up in cash	$400.000.00

LEDGER ASSETS.

Book value of real estate owned by the company	230.667.67
Mortgage loans on real estate	719.900.00
Loans on collateral security	169.900.00
Book value of bonds and stocks	3.579 797.15
Cash on hand in bank	163.668.27
Tolal net ledger assets	$4.813.927.09

NON-LEDGER ASSETS.

Interest due and accrued	11.363.44
Market value of bonds and stocks over book value	85.292.85
Net amount of uncollected premiums	268.890.50
Gross assets	$5.179.473.88

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED.

Depreciation from book values of real estate	$8.167.67
Special deposits to secure liabilities in Virginia and Oregon	80.000.00
Total	$88.167.67
Total Admitted Assets	$5.091.306.21

LIABILITIES.

Losses, adjusted and unpaid	18.696.47
Losses, in process of adjustment, or in suspense	164.954.85
Losses resisted	9.563.76
Net amount of unpaid losses	$193.215.08
Tatal unearned premiums	1.556.227.30
Amount reclaimed on perpetual policies	840.018.57
Total liabilities	$2.589.460.95
Less liabilities secured by special deposits in Virginia and Oregon	23.742.00
Balance	$2.565.718.95

INCOME.

Premiums received during the year	$1.648.619.66
Deposit premiums received on perpetual risks	34.412.94
Interest, rents and dividends received during the year	228.353.47
Profits from sale or maturity of ledger assets over book value	11.518.75
Amount received from all other sources	435.00
Total income	$1.923.399.82

EXPENDITURES.

Losses paid during the year	$1.225.528.70
Deposit premiums returned on perpetual risks	17.768.15
Dividends paid during the year	100.000.00
Commissions and salaries paid during the year	459.465.65
Taxes paid during the year (including fees etc., of insurance departments)	71.224.65
Loss on sales, or maturity of ledger assets	12.972.24
Amount of all other expenditures	89.790.84
Total expenditures	$1.976.750.23

MISCELLANEOUS.

Total risks taken during the year in Illinois	$8.286.583.00
Total premiums received during the year in Ill	$92.497.66
Total losses incurred during the year in Illinois	$58.804.05
Total amount of outstanding risks	$371.880.866.00

R. DALE BENSON PRES.
W. GARDNER CROWELL SEC'Y

Subscribed and sworn to before me this 15th day of January, 1900.
GEO W. HUNT,
(SEAL). Commissioner.

Official Publication.

Annual Statement of the PACIFIC FIRE INSURANCE COMPANY of New York, in the State of New York, on the 31st day of December, 1899; made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to Law:

CAPITAL.

Amount of capital stock paid up in cash	$200.000.00

LEDGER ASSETS.

Book value of real estate owned by the company	9.015.50
Mortgage loans on real estate	232.350.00
Book value of bonds and stock	417.000.90
Cash on hand in bank	18.328.87
Total	$676.694.37
Deduct agents' credit balances, borrowed money, and all other ledger liabilities	32.500.00
Tatal net ledger assets	$644.194.37

NON-LEDGER ASSETS.

Interest and rents accrued	3.227.09
Market value of bonds and stocks over book value	71.505.00
Net amount of uncollected premiums	63.317.62
Gross assets	$782.244.08

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED.

Special deposits to secure liabilities in Georgia	33.500.00
Total Admited Assets	$748.744.08

LIABILITIES.

Losses, adjusted and unpaid	$37.681.87
Losses, in process of adjustment, or in suspense	49.050.61
Losses resisted	4.083.33
Total amount of claims for losses	$90.815.81
Deduct re-insurance due or accrued	22.552.64
Net amount of unpaid losses	$68.263.17
Total unearned premiums	330.061.66
Due for commissions and brokerage, salaries, rents, interests, bills, etc	10.866.66
Return and re-insurance premiums	11.026.31
Total liabilities	$420.217.80
Less liabilities secured by special deposits in Georgia	8.300.98
Balance	$411.916.82

INCOME.

Premiums received during the year	400.187.89
Interest, rents and dividends received during the year	27.383.96
Profits from sale or maturity of ledger assets over book value	492.50
Total income	$428.064.25

EXPENDITURES.

Losses paid during the year	276.278.81
Dividends paid during the year	20.000.06
Commissions and salaries paid during the year	135.625.83
Rents paid during the year	2.518.75
Taxes paid during the year (including fees etc., of insurance departments)	13.850.27
Legal advertising profit and loss etc	81.63
Amount of all other expenditures	29.447.39
Total expenditures	$483.002.68

MISCELLANEOUS.

Total risks taken during the year in Illinois	$3.222.494.00
Total premiums received during the year in Ill	$37.513.11
Total losses incurred during the year in Illinois	$31.536.03
Total amount of outstanding risks	$67.900.249.00

FRANK J. STINSON, PRES.
GEO JEREMIAH, SEC'Y.

Subscribed and sworn to before me this 30th day of January, 1900.
GEO R. BRUNSON,
(SEAL) Notary Public.

A. L. GRAICZUNAS,
LIETUWISZKAS DAKTARAS
722 Milwaukee ave., CHICAGO, ILL.
Priima Ligonius nuo 8 iki 10 ryto; nuo 12 iki 1 po piet; nuo 7 iki 9 wakare.
Ateik pats arba gali paszaukt į savo namus. Gydau pasekmingai ir didžiausioje paslaptyje užlaukan užsikretanczias, limpanczias-gedingas ir prastoto vyriszkumo ligas. Atsiszaukentiems per laiszkus duodu rodą.

LIETUWIU DAKTARAS
MARJA DOWIATT,
Kauno gub. Szauliu pawieto.
723 W. 18th Street. Nuo 8tos iki 12tos ryto.
Telefonas: Canal 78. Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

STERN
3431—3433 So. Halsted Str.
—Parduoda—
Czewerykus, Waiku drapanas, Lowu apredalus,
Wuolaktinius Taworus, Szalikus, Apatinius apredalus, marszkinius ir kelnes. Taworai geriausi. Prekes pigiausios.
Iejimas musu sztoran tik po nr. 3431 So. Halsted St. į wisus departamentus

Mieli Broliai!
Tapes elektrikinio drato sužeistas ir negaledamas sunkesnio darbo dirbti, užsidejau todel prekysta: wisokiu knygu, abrozu, stowylu, szkapleriu, rožancziu, popieros gromatoms raszymui, plunksnu užlaikancziu sawyje atramenta, drukuojamu maszynu nuo $1.00 iki $200.00, rewolweriu, karabinu, szpilku į kaklaraiszczius metancziu iszsawes ugni ir tt. Prisiusk už 2c. marke o gausi katalogus kitus apraszymus dykai.
M. A. Ignotas.
902 S. Front St., Philadelphia Pa.

JAMES J. HIGGINS,
Successor to M. Durning.
Redytojas Pagrabu ir Balsamuotojas Kunu.
Isteigtos 1868 metuose.
167 First, St., Elizabeth, N. J.
Telefonas: Local. 95; Long Distance 59 R.

Lietuwiszka Grocerne.
Atidariau nauja Sztora, kuriame užlaikau wisokius wagonus daiktus, apatinius drabužius, cigarus, papierosus tabaka, gromatoms popieras, pawincza wones ir wisokius kitus daiktus szeimynoms reikalingus. Wisi taworai szwieži, o prekes pigesnes kaip kitur. Užkwieczių wisus atsilankyti, o busite užganedinti.
J. K. Chmelauskas,
878-880 W. 33rd st., CHICAGO.

Dr. O. C. Heine,
DENTYSTAS.
Kerte 31st ir Halsted ulicziu, wirszui Aptiekos. Chicago.

—Tikrai Lietuwiszkas—
SaliunaS.

Geras alus, seniausios arielkos, kwepianti cigarai ir czysta wieta del užeiwiu. Apart to didele ir czysta sale ant mitingu, baliu, wesellių ir kitokiu zabowu
Jonas Petroszius,
168 W. 18tht. Kerte Union. Chicago.

THEO PROULX
ADVOKATAS IR KONSULIS.
JONAS MOŽEIKA,
Assistentas ir Notary Public.
ROOM 601-602
87-89 E. Washington st., Chicago, Ill.
Thelefon: Central. 2621.
Užsimame civiliszkoms ir kriminaliszkoms provoms. Geriausei iszvarome provas už sužeidimus. Musu ofise galima susikalbeti visokiomis kalbomis, verteju nereikalaujame.
Jonas Možeika gyvena po nr. 31 W. 14th pl., kur galima ji rasti iki 9 val. kas rytas.

Žingeidus swietui dalykas.
Tikrai wienatinė gydykla ant užšeldinimo plauku ant praplikusiu galvu, teipgi į trumpa laika sulaiko plauku slinkimą, už ką gwarantuoju. Prof. Brundza sutei kia puikius, szvelnius ir tankius plaukus, ką liudyja daugumas prisiųstų padėkawonių per laiszkus ir laikraszczius. Pagelba yra wisiems, tik atsiszaukite.
OFFISAI: 145 Grand st., Brooklyn, NY
996 Broadway,
Norėdami pasiklaust rodos per laiszkus, adresuokite: The J. M. BRUNDZA CO., 2361, New York. U. S. A.

A. M. Matusawiczia,
AGENTAS
Wargonu, Pijanu, Siuwamu Masinu, Cigaru ir Papierosu.
Wargonus, Pijanus ir Masinas duodu ant 20 dienu ant iszmeginimo. Jeigu per ta laika pasirodys palintas iastrumentas negeru, ar per brangum, asz ji atsilimsiu atgal ir už ta laika niekas nekasztuos. Užtikrinu kad nuo manepirksite wiska pigiau kaip wisoj Amerikoj gales tumet gauti, nes asz wisokius daiktus imu atscziai isz fabriko ir todel galiu pigiau juos parduoti kaip tie kurie isz wholesale loa. Meldžiu tik pamegineti, o užtikrinu kad busite užganedinti.
A. M. Matusawiczia,
208 W. Centre St.
Mahanoy City, Pa.

DR. KALLMERTEN.
GARSINGAS SPECIJALISTAS

Chroniszku, Nerviszku ir privatiszku ligu vyru, moteriu ir vaiku. Ligonius gydo per laiszkus.
$1,000
Nagrados duos kiekvienam gydytojui, kuris iszgydys tiek ligoniu su tiek laiko, kaip Dr. Kallmerten. Gyduoles yra sutaisytos isz žoliu ir szaknu del kiekvieno ligonio skyrium. Dr. Kallmerten iszgyde tukstanczius ligotu žmoniu, kuriuos kitų gydytojai laike už neiszgydomus. Jeigu kenti ant kokios ligos, raszyk tuojaus prie DR. KALLMERTEN, o RODA GAUSI DYKAI. Apraszyk gerai savo liga, lyti (yra ar moteriszke) amžy, kiek sveri, indek ištuputi plauku ir už du centu pacztine marke, o gausi atsakyma ar galima iszgydyti ar ne. Adressas:
DR. F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

Zemlapis Lietuvos ir Latvijos.
Lietuviszkoje kalboje, atspaustas loniszkoms litarams Peterburge, gauna mas pas: Inžinierių A. Maciejevskį.
Nevskij prospekt. n. 111 b. 73.

S. Makaucko,
Lietuwiszki Sztorai
212 First St. Elizabethport, N. J.
Branch Office:
26 Hamburg Place, Newark, N. J.
Iki Kaledu mes parduosime wisokius taworus apwalkalo ir apautuwo ant 25% pigiau kaip wisi ir wisur. Pasiskubinkite.

Wisi — wyrai — pas —

Baltrukoni!!
Rasite szaltą alų, seniauses arielkas, wyną net isz Europos, o cigarus net isz Turkijos.
Atsilankykite po nr.
11 N. River Side St.,
Waterbury, Conn.

Tikrai Lietuviszkas
SALIUNAS.
Užlaiko gera alų, seniauses ir czystas arielkas ir kwepenczius cigarus. Geriause užeiga dėl szwiežiai atwažewusių. Waterbury. Yra tai wienatinis czysczias ses ir teisingiauses lietuwiszkas saliunas mieste Waterbury.
J. F. DANISEWICZIUS,
839 Bank, kampas S. Leonard st.
Waterbury, Conn.

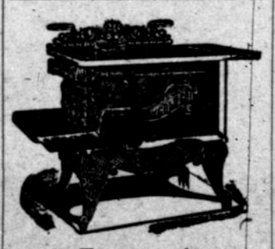

Ar Tawo peczius reikalauja pataisymo?
Jeiga teip, tai pirk wisus reikalingus prie pecziaus daiktus pas
Outlet Furniture & Stove Co.,
3249 S. Morgan St.
o jie sutaisys tawo peczių dykai. Teipgi turime didelę daugybę wiskių pecsių už pigiausią prekę, pigiau kaip fabrike.

STATE MEDICAL Dispensary
76 E. Madison Str., CHICAGO, ILL.
(arti McVickers Theatre.)
Klausk rodos pas seną Daktarą. Galwa musu medicziniszkos įrednes, su geriausiais attestatais užbaiges medicina, turi ilga praktika, yra kalbininku, autorium ir specijalistu gydyme **slaptu nerwiszku ir chroniszku ligu.** Tukstancziai jaunu žmoniu tapo jo iszgelbeti nuo prieszlaikinio kapo, sugražintas jiems wyriszkumas ir tewystes laime.
Prastotas wyriszkumas, silpnumas nerwu, isznaudotas systemas, prastota atmintis, neapkentimas draugystes, prastota energija, prieszlaikinis susikuprinimas, meszlungis bei abelnas nusilpnėjimas, wis tai yra pasekmems jaunystes iszdykumo ir neiszmintingumo. Jus gal esate dar tik pirmam ligos stadiume, bet atminkit, kad jus sparczial artinates į paskutini. Taigi tegul klaidinga geda ar didyste nesulaiko jus nuo praszalinimo kancziu. Daugelis jaunu wyru, nesirupindami apie sawo padėjima daejo to, kad jau buwo perwelu gydytis, ir tad giltine juos palipstejo!
Limpanczios ligos, kaip tai sifilis wisuose sawo stadiumuose: pirmame, antrame ir trecziame, puwimas gerkles, noses ir kaulu, slinkimas plauku, kaipogi ir seklos tekejimas, iszberimas ir meszlungis, pasekmes newalystes ar iszdykawimo bus weikiai iszgydytos. Mes gydome wirszminėtas ligas teip, kad netiktai jas weikiai praszaliname, bet ir wisiszką sweikata ligoniui sugražiname.
Atmink, kad mes pilnai gwarantuojame iszgydyti kiekwiena liga, kokia tik apsiimam gydyti. Jeigu jus gywenate toliau, ne Chicagoj, tai raszykite mums gromata reikalaudami klausymu listo, nes mes gydome teipgi per paczta, jeigu tik mums teisinga ligos apraszyma ligonis prisiunczia. Gyduoles mes supakuojame į atsakanczia deže ir siuncziame jas pacientui, taip kad neatkreipti jokios žingeidystos paszaliniu ypatu.

Musu prekes yra pigesnes už bet kokio oficijalisto wisoj szalyj ir todel kiekwienam ligoniui prieinamos.

Offiso adynos: nuo 10 ryto iki 4 po pietu ir nuo 6 iki 8 wakare. Nedeliomis tik nuo 10 iki 12 ryto
Ateik pats arba raszyk sziadien, nes ryto gali but perwelu
Ir kitoms szwentomis dienoms adinos tos paczios kaip nedeliomis.

$11.75
GENUINE ELGIN. Ladies OR Gent's SIZE.
GERIAUSIU YRA PIGIAUSIAS
ir mes nuskeleme ant puses—ne laikrodelius, tik tu prekes—ir per tuią laika paleisime tuos 14K. Solid Gold-filled lukszteiais, su gryną elgin widurais, padirbtais fabriko Elgin National Watch Co. už puse prekes. Gwarantuojame juos pilnai ant 20 metu. Prisiunk mums sawo adresa, o mes pasiusim tau C. O. D. aikredeli bei apžiurejimo. Wisus persiuntimo kasztus mes pats užmokame. Prisiusime teipgi dalis 14K. lenciugeli puikioje pliuszineje dežuteje. Primink laiszke, ar nori wyriszka laikrodeli ar moteriszka. Neimk, jei tas netinka.
TEMYK: jei orderiuosi ant syk 6 laikrodelius, tai wiena gausi už dyka. Jei nori, mes pasiusime tau sawo katalioga.
CONSUMERS WATCH COMPANY,
Dept. A. 210 Pearl St.,
BUFFALO, N. Y.

Linksma bus tavo namuose,
jei nusipirksi viena musu Home Music Box'a.

Yra tai pulkiausi ir priegtam pigiausi instrumentai, kokius tik sziadien galima pirkti. Jie duoda daugian linksmumo negu $100 wertes wargonai, kadangi tie wisados gali grainti. Jokios muzikos pagintes ezia neišreikalauja, ir kožnas waikas gali ant ju grainti. Kožnas pirkejas stebis ir džiaugiasi isz jo, nesa tas instrumentas grajija suwirsu 500 meliodiju, parodyte ant listo, kuri pridedame prie kiekwieno instrumento.
Home Music Box'a galima naudoti namie lawinimui waiku dainuoti wiesznamuose ir inwairiose wiesznose wietose